

5) วิธีการดำเนินกิจกรรม

เนื่องจากในขณะที่ดำเนินการวิจัยในระยะที่ 1 และที่ 2 เป็นช่วงที่มีการเคลื่อนไหวทางด้านการใช้หลักสูตรปฐมวัยศึกษา 2546 ของกระทรวงศึกษาธิการ ที่ประกาศใช้ไปในวันที่ 2 เมษายน 2546 ดังนั้นความก้าวหน้าและข้อมูลต่าง ๆ ของการนำหลักสูตรไปใช้จึงมีอยู่อย่างต่อเนื่อง คณะผู้วิจัยได้รับหนังสือเชิญจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทางด้านปฐมวัย ให้ร่วมเข้ารับการอบรมเชิงปฏิบัติการจากสถาบันพัฒนาทรัพยากร่างกายและสุขภาพ ระหว่างวันที่ 14 – 15 มิถุนายน 2546 ณ โรงแรมแอมบาสเดอร์ กรุงเทพมหานคร ซึ่งการอบรมครั้งนี้เป็นการอบรมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับเรื่องการใช้หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พ.ศ. 2546 โดยวิทยากรผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาปฐมวัย ยังเป็นผู้มีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พ.ศ. 2546 ของกระทรวงศึกษาธิการ คณะผู้วิจัยจึงมองเห็นประโยชน์ที่จะได้รับสูงสุด กล่าวคือคณะกรรมการจัดทำหลักสูตรของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่กำลังดำเนินการอยู่ จะได้ข้อมูลแนวคิดที่ทันสมัย ชัดเจนและครอบคลุมยิ่งขึ้น ก่อประทั้งยังสามารถจะนำองค์ความรู้ที่ได้รับมาขยายผลให้กับเครือข่ายต่าง ๆ ได้ด้วย คณะผู้วิจัยจึงได้เข้าร่วมการอบรมในครั้งนี้ โดยใช้งบประมาณของโครงการวิจัย (รายละเอียดของการอบรมได้แนบโครงการไว้ในส่วนของหลักฐานด้านการเงิน) และเมื่อถัดมา คณะผู้วิจัย ได้จัดอบรมถ่ายทอดความรู้ให้แก่คณะกรรมการศูนย์ ครูประจำศูนย์ รวมทั้งเครือข่ายของศูนย์ จำนวน 2 ครั้ง คือ อบรมผู้ดูแลเด็กจังหวัดเชียงใหม่ 1 ครั้ง เมื่อวันที่ 12 – 16 ธันวาคม 2546 และผู้ดูแลเด็กของอบต. บ้านแวง 1 ครั้ง เมื่อวันที่ 31 มกราคม – 1 กุมภาพันธ์ 2547

6) ผลการดำเนินกิจกรรม

(1) คณะผู้วิจัย คณะกรรมการศูนย์ ครูประจำศูนย์ได้รับความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการนำหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พ.ศ. 2546 ไปใช้ได้อย่างชัดเจน

(2) คณะผู้วิจัย คณะกรรมการศูนย์ ครูประจำศูนย์ นำความรู้ไปประยุกต์ใช้กับการทดลองใช้หลักสูตรศูนย์พัฒนาเด็กที่พัฒนาขึ้น

(3) คณะผู้วิจัย ได้ขยายผลความรู้ที่ได้รับให้เครือข่าย จำนวน 2 ครั้ง

(4) เครือข่ายของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กทั่วบุญเรือง ได้รับการพัฒนา

6.2.26 กิจกรรม “การทำหลักสูตรสถานศึกษา ศูนย์พัฒนาเด็กทั่วบุญเรือง”

1) วัตถุประสงค์

(1) เพื่อตรวจสอบข้อมูลในส่วนที่นำมาจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาระดับปฐมวัย ศูนย์พัฒนาเด็กทั่วบุญเรืองร่วมกัน

(2) เพื่อวิเคราะห์ความต้องการของชุมชนในส่วนของคุณสมบัติที่ต้องการเป็นของเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กทั่วบุญเรือง

(3) เพื่อร่วมกันวิเคราะห์ความเป็นมาของหลักสูตรและเป้าประสงค์ของหลักสูตรแกนกลาง

(4) เพื่อร่วมกันวิเคราะห์และศึกษาตนเองในการจัดทำพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กท้าวบุญเรือง

2) ระยะเวลาดำเนินกิจกรรม

18 กรกฎาคม 2546

3) สถานที่

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กท้าวบุญเรือง

4) ผู้เข้าร่วมกิจกรรม

(1) คณะกรรมการศูนย์

(2) ครูประจำศูนย์

(3) คณะผู้วิจัย

(4) ตัวแทนชุมชน

5) วิธีการดำเนินกิจกรรม

หลังจากที่คณะผู้วิจัย ได้ดำเนินกิจกรรมประชุมแบบมีส่วนร่วม ในเดือนมิถุนายน 2546 ผลจากการทำกิจกรรมในครั้งนี้ ทำให้ได้แนวคิด ปรัชญา วิสัยทัศน์ จุดมุ่งหมายมาเป็นแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กท้าวบุญเรืองในระดับหนึ่ง ซึ่งยังมีข้อมูลปัจจัยและองค์ประกอบอีกหลายประการที่จะต้องใช้ในการพัฒนาหลักสูตร จึงได้จัดดำเนินการ “เวทีการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กท้าวบุญเรือง” ขึ้น โดยเชิญบุคคลที่เกี่ยวข้อง ซึ่งมีทั้งกรรมการศูนย์ ครูประจำศูนย์ ตัวแทนชุมชน ทั้งในส่วนของผู้นำองค์กรในชุมชน และผู้ปกครองเด็กร่วมกันวิเคราะห์ความต้องการของชุมชนเกี่ยวกับการพัฒนาเด็ก ความมุ่งหมายเกี่ยวกับศูนย์ในส่วนของคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ซึ่งที่ชุมชนต้องการให้เด็กเรียนรู้ ทุนในชุมชน แหล่งการเรียนรู้ในชุมชน ซึ่งได้ข้อสรุปดังนี้

(1) คุณสมบัติ / คุณลักษณะของเด็กที่ชุมชนต้องการ คือ

(1.1) สามารถแสดงความเคารพผู้ใหญ่ให้อย่างถูกต้อง เหมาะสม

(1.2) พูดจาสุภาพ อ่อนหวาน มีความอ่อนเพื่อเผื่อแผ่ ช่วยเหลือคนเอง

ได้ตามวัย

(1.3) รักความสะอาด รักสิ่งแวดล้อม ร่าเริง มีความสุข สุภาพ

สมบูรณ์ แข็งแรง กล้าแสดงออก

(2) สิ่งที่ชุมชนต้องการให้เด็กเรียนรู้

(2.1) วิถีชีวิตในชุมชน

(2.2) ประวัติศาสตร์ของชุมชน ตั้งแต่การก่อตั้ง วัฒนธรรมประเพณี การทำมาหากิน การอยู่ร่วมกัน ศาสนา ข้อปฏิบัติของชุมชน การปกป้องและความสัมพันธ์ในชุมชน

(2.3) พืชสมุนไพรที่มีอยู่และใช้ในชีวิตประจำวัน

(2.4) การดูแลตนเองและการปฐมพยาบาลเบื้องต้น

(2.5) การละเล่นพื้นบ้านและดนตรีพื้นเมือง

(3) กระบวนการเรียนรู้ / วิธีการที่ต้องการให้นำมาใช้ในการพัฒนาเด็ก

(3.1) ส่งเสริมให้เรียนรู้จากประสบการณ์ตรงที่มีอยู่ในท้องถิ่น

(3.2) ยึดผู้เรียน / เด็กเป็นสำคัญ

หลังจากนี้คณะกรรมการผู้วิจัยได้นำเสนอความเป็นมา เป้าประสงค์ รวมทั้งสาระของหลักสูตรแกนกลาง (หลักสูตรปฐมวัยศึกษา พ.ศ. 2546 ของกระทรวงศึกษาธิการ) ให้บุคลากรที่มาร่วมเวทีได้รับรู้และวิเคราะห์ร่วมกันถึงในส่วนที่สอดคล้องกับส่วนที่เห็นความต้องการของชุมชน

ซึ่งในการจัดเวทีในวันดังกล่าว ชุมชนพร้อมที่จะสนับสนุน ในทุก ๆ ด้าน เมื่อให้การจัดการศึกษาและการพัฒนาเด็กของชุมชนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

6) ผลที่ได้รับจากการดำเนินกิจกรรม

- (1) ได้ข้อมูลจากการวิเคราะห์ตนเองของชุมชน / ศูนย์พัฒนาเด็กทั่วบุญเรือง
- (2) คณะกรรมการศูนย์ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้ทราบความเป็นมา จุดมุ่งหมาย โครงสร้างของหลักสูตรแกนกลาง (หลักสูตรปฐมวัยศึกษา 2546)
- (3) คณะกรรมการศูนย์ คณะกรรมการผู้วิจัยและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้ร่วมกันตรวจสอบข้อมูลที่จะนำไปยปร่างหลักสูตร ฉบับ (ร่าง)

6.2.27 กิจกรรม “พัฒนาสภาพแวดล้อมศูนย์พัฒนาเด็กเล็กทั่วบุญเรือง”

1) วัตถุประสงค์

- (1) เพื่อให้บุคลากรทุกฝ่ายในชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาศูนย์เด็กเล็กทั่วบุญเรือง
- (2) เพื่อนำแนวคิดของชุมชนมาบูรณาการองค์ความรู้ที่ได้รับจากการศึกษาดูงานมาประยุกต์ใช้ในการจัดสภาพแวดล้อมศูนย์พัฒนาเด็ก

(3) เพื่อกระตุ้นให้คนในชุมชนได้มองเห็นความสำคัญของการนำวัตถุพื้นบ้านมาใช้ในการพัฒนาเด็ก

2) ระยะเวลาในการดำเนินการ

18 – 20 กรกฎาคม 2546

3) สถานที่

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กท้าวบุญเรือง

4) ผู้เข้าร่วมกิจกรรม

(1) คณะกรรมการศูนย์เด็กเล็ก

(2) ตัวแทนองค์กรชุมชน (กลุ่มผู้สูงอายุ)

(3) ครูประจำศูนย์

(4) คณะผู้วิจัย

5) วิธีการดำเนินกิจกรรม

กิจกรรมนี้ได้แบ่งออกเป็น 2 กิจกรรมย่อย คือ

(1) การจัดเวทีเสวนา “สภาพแวดล้อมของศูนย์พัฒนาเด็กที่พึงประสงค์

ของชุมชนท้าวบุญเรือง”

(2) กิจกรรมร่วมกันพัฒนาศูนย์เด็กเล็ก

หลังจากการเปิดประเด็นของการพัฒนาหลักสูตรแล้ว คณะกรรมการศูนย์ที่ได้รับการคัดเลือกเป็นตัวแทนไปศึกษาดูงาน 3 คน คือ นายอินทัน พันธุรักษ์ นายบุญศรี บัวเงินและนายอินทร์ เงินยาง ได้ชวนสมาชิกที่เข้าร่วมประชุมเสวนาร่วมกันในหัวข้อ “สภาพแวดล้อมศูนย์พัฒนาเด็กที่พึงประสงค์ของชุมชนท้าวบุญเรือง” โดยบุคคลทั้ง 3 ได้เล่าประสบการณ์ที่ได้รับรู้จากการไปศึกษาดูงานที่โรงเรียนอนุบาลบ้านรักและอนุบาลหนองน้อย ณ กรุงเทพมหานคร ระหว่างวันที่ 24 – 25 เมษายน 2546 ให้ผู้เข้าร่วมเสวนافัง ประกอบรูปภาพ ซึ่งในเวทีเสวนาได้ร่วมกันเสนอแนวคิด ข้อมูลในการจัดสภาพแวดล้อมอย่างหลากหลาย เช่น ดูจากในรูปแล้ว ของเล่น เครื่องใช้ต่าง ๆ ที่เขาใช้ บ้านเราก็มีเยอะมาก ไม่ต้องซื้อ เราเก็บนำมาปรับใช้ได้ “เราจะเอาของที่เป็นบ้านเรามาจัดจะงามกว่ามั้ย?” “ดูแล้วไม่ยาก เราทำได้นะ แพงก็ไม่แพง” ในภาพรวมของเวทีเสวนา พ่อสรุปได้ว่าการจัดศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของท้าวบุญเรือง จะเป็นการจัดสภาพแวดล้อมที่สอดคล้องกับบริบทของชุมชน วัสดุที่ใช้จะเน้นวัสดุจากธรรมชาติในท้องถิ่นและใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นฐานในการจัดและเอื้อต่อการพัฒนาเด็ก

ซึ่งในวันที่ 19 – 20 กรกฎาคม 2546 คณะกรรมการศูนย์และบุคคลในชุมชนร่วมกันพัฒนาสภาพแวดล้อมศูนย์พัฒนาเด็กตามแนวทางที่ได้จากเวทีเสวนา โดยได้รับเงินสนับสนุนบางส่วนจากโครงการวิจัย

6) ผลที่ได้จากการดำเนินการ

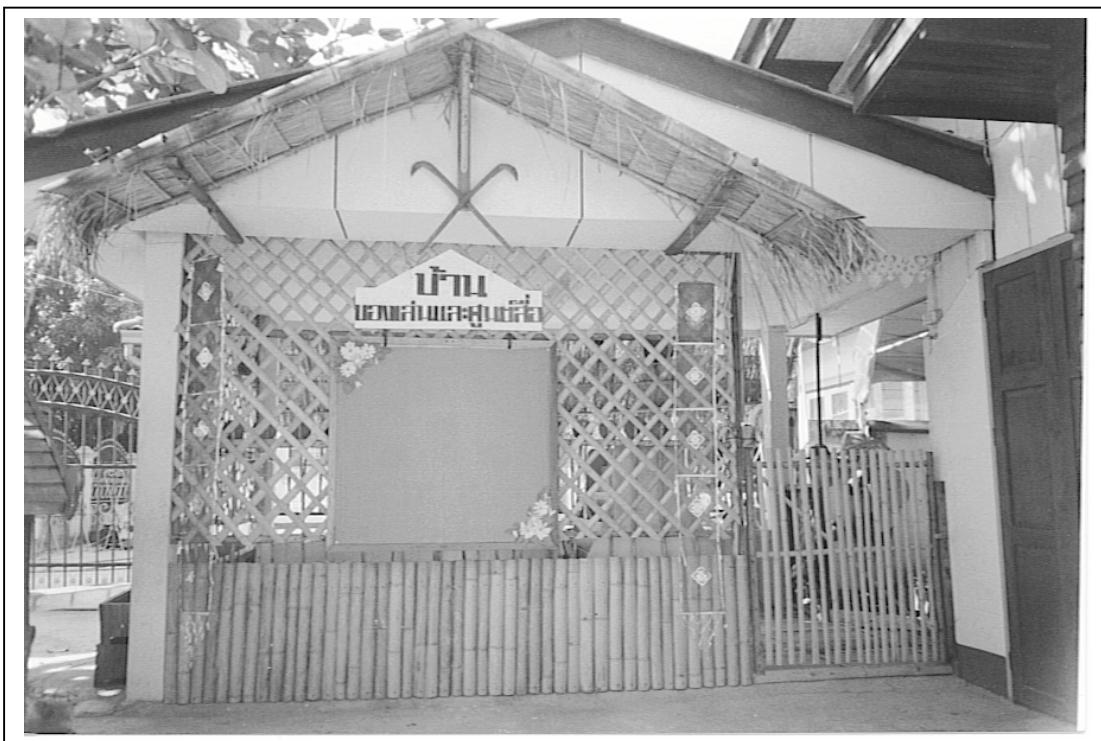
- (1) ได้ข้อมูล แนวคิดเกี่ยวกับการจัดสภาพแวดล้อมโดยภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อพัฒนาเด็ก โดยชุมชน
- (2) บุคลากรในชุมชน ได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาสภาพแวดล้อม ศูนย์พัฒนาเด็ก ท้าวบุญเรือง
- (3) ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กท้าวบุญเรือง มีสภาพแวดล้อมที่ใช้วัสดุธรรมชาติ ในท้องถิ่น และภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นฐานในการจัดและเอื้อต่อการพัฒนาเด็กปฐมวัย

รูปภาพที่ 3.31 รูปประกอบการทำกิจกรรม “การจัดสภาพแวดล้อมศูนย์พัฒนาเด็ก”

รูปภาพที่ 3.32 รูปประกอบการทำกิจกรรม “การจัดสภาพแวดล้อมสุนีย์พัฒนาเด็ก”

รูปภาพที่ 3.33 รูปประกอบการทำกิจกรรม “การจัดสภาพแวดล้อมสุนีย์พัฒนาเด็ก”

รูปภาพที่ 3.34 รูปประกอบการทำกิจกรรม “การจัดสภาพแวดล้อมศูนย์พัฒนาเด็ก”

6.2.28 กิจกรรม “พัฒนาศักยภาพบุคลากร” การอบรมเชิงปฏิบัติการ เรื่องการประเมินผลและการตรวจสอบหลักสูตรสถานศึกษา

1) วัตถุประสงค์

(1) เพื่อพัฒนาคุณะผู้วิจัยในด้านความรู้ ความเข้าใจ ด้านการประเมินผล และการตรวจสอบหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัยที่ถูกต้องและชัดเจน

(2) เพื่อให้คุณะผู้วิจัยนำความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการประเมินผลและการตรวจสอบหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย มาขยายผลให้แก่คณะกรรมการศูนย์และเครือข่ายอื่น ๆ

2) ระยะเวลาดำเนินกิจกรรม

19 – 20 กรกฎาคม 2546

3) สถานที่

กรุงเทพมหานคร

4) วิธีการดำเนินกิจกรรม

การเข้าอบรมเชิงปฏิบัติการ เรื่องการประเมินผลและการตรวจสอบหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัยในครั้งนี้ เป็นการอบรมที่ต่อเนื่องจากการอบรมในเดือนมิถุนายน 2546 ด้วยเหตุผลที่ว่าการใช้หลักสูตรใด ๆ ก็ตาม จะต้องมีการติดตามและประเมินผล ซึ่งเทคนิค หลักการและแนวคิดต่าง ๆ เป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งที่บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการใช้หลักสูตร จะต้องมีความรู้ ความเข้าใจอย่างถูกต้องและชัดเจน ดังนั้นคณะผู้วิจัย ได้แก่ นางเยี่ยมลักษณ์ อุดาการและ นางกันต์ฤทัย นาหวยราย จึงได้เข้าร่วมกิจกรรมในครั้งนี้ เป็นเวลา 2 วัน ระหว่างวันที่ 19 – 20 กรกฎาคม 2546 ซึ่งรายละเอียดของการฝึกอบรมทำให้ผู้วิจัยทั้ง 2 คน ได้มีความชัดเจนเกี่ยวกับ การประเมินผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษาระดับปฐมวัยมากยิ่งขึ้น อันเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง ในการนำมาใช้ในการออกแบบ จัดทำเอกสารประกอบหลักสูตรสถานศึกษาสถานพัฒนาเด็กเล็ก ทั่วบุญเรือง และได้นำความรู้ที่ได้รับจากการอบรมมาขยายผลให้คณะกรรมการศูนย์ ครุประชำศูนย์และเครือข่ายอื่น ๆ ได้รับทราบ 2 ครั้ง คือ ชุมชนผู้ดูแลเด็กเล็กจังหวัดเชียงใหม่ 1 ครั้ง เมื่อวันที่ 12 – 16 ธันวาคม 2546 และผู้ดูแลเด็กเล็ก อบต. บ้านแวง 1 ครั้ง เมื่อวันที่ 31 มกราคม – 1 กุมภาพันธ์ 2547

5) ผู้เข้าร่วมกิจกรรม

- (1) นางกันต์ฤทัย นาหวยราย
- (2) นางเยี่ยมลักษณ์ อุดาการ

6) ผลที่ได้รับจากการจัดกิจกรรม

- (1) คณะผู้วิจัยมีความรู้ ความเข้าใจด้านการประเมินผลและการตรวจสอบหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัยได้ชัดเจนขึ้น
- (2) คณะกรรมการศูนย์และเครือข่ายศูนย์พัฒนาเด็กเล็กทั่วบุญเรือง ได้รับการพัฒนาด้านการประเมินผลและการตรวจสอบหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย
- (3) คณะผู้วิจัยได้ทำความรู้สึกขยายผลให้กับองค์กรอื่น ๆ

6.2.29 กิจกรรมพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาระดับปฐมวัย “ศูนย์พัฒนาเด็กบ้านทั่วบุญเรือง”

1) วัตถุประสงค์

- (1) เพื่อร่วมกันพัฒนา (ร่าง) หลักสูตรสถานศึกษา ศูนย์พัฒนาเด็กทั่วบุญเรือง

2) ระยะเวลาดำเนินการ

1 – 31 กรกฎาคม 2546 (เวลา 18.00 – 20.00 น. ของทุกวันจันทร์ พุธและศุกร์)

3) สถานที่

- (1) โรงเรียนอนุบาลบ้านคุณแม่
- (2) ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กท้าวบุญเรือง

4) วิธีการดำเนินกิจกรรม

หลังจากที่คณะกรรมการศูนย์และครูประจำศูนย์ได้ร่วมดำเนินกิจกรรมหลัก คือ ประชุมแบบมีส่วนร่วม ในวันที่ 20 มิถุนายน 2546 เวลาจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ต่อมาได้นัดกันจัดเวลาที่เสนอากันในวันที่ 18 กรกฎาคม 2546 อีกครั้งหนึ่ง โดยมีประเด็นที่พูดคุยกัน 2 ประเด็น คือ การจัดสภาพแวดล้อมเพื่อพัฒนาเด็กและการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ซึ่งจากกิจกรรมดังกล่าวได้ข้อมูลในส่วนของการสะท้อนความต้องการ ความคิดของชุมชนในการพัฒนาเด็กที่ชัดเจน รวมทั้งคณะกรรมการที่เข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรและการประเมินผลตรวจสอบหลักสูตรมา 2 ครั้ง ในส่วนของครูประจำศูนย์ที่ได้ดำเนินการจัดกิจกรรมโดยใช้หลักสูตรก่อนปีก่อนศึกษา พ.ศ. 2540 (หลักสูตรเก่า) บูรณาการกับองค์ความรู้ที่เป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นในชุมชนท้าวบุญเรืองที่ได้จากการศึกษาชุมชนในการวิจัยระยะที่ 1 ซึ่งในแต่ละส่วนของกิจกรรมที่กล่าวมาข้างต้น คณะกรรมการผู้วิจัยได้นำข้อมูลทุกด้านจากทุกฝ่ายมาวาระรวมและวิเคราะห์ร่วมกันอย่างต่อเนื่อง โดยกำหนดตารางการปฏิบัติงานไว้ในวันจันทร์ พุธและศุกร์ ในช่วงเวลา 18.00 – 20.00 น. ตลอดทั้งเดือนกรกฎาคม 2546 เพื่อที่จะจัดทำหลักสูตรฉบับร่างให้เสร็จ เพื่อที่จะได้นำไปทดลองใช้ ด้วยเหตุผลที่ว่าหลักสูตรแกนกลาง เพื่อจะประกาศใช้จึงทำให้การนำหลักสูตรแกนกลางไปใช้ค่อนข้างมีปัญหามาก จึงมีข่าวความเคลื่อนไหวอยู่ตลอดเวลา ซึ่งสถานการณ์ดังกล่าวจึงทำให้มีผลต่องานการพัฒนาหลักสูตรของคณะกรรมการผู้วิจัยด้วยเช่นกัน

5) ผู้เข้าร่วมกิจกรรม

- (1) คณะกรรมการศูนย์ 4 คน
- (2) คณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กท้าวบุญเรือง 7 คน
- (3) ครูประจำศูนย์ 2 คน
- (4) ตัวแทนผู้ปกครอง 2 คน

6) ผลการดำเนินการ

(1) คณะกรรมการผู้วิจัย คณะกรรมการศูนย์ ครูประจำศูนย์ มีความรู้ ความเข้าใจในการประเมินผลและตรวจสอบการใช้หลักสูตรสถานศึกษาระดับปฐมวัย
 (2) คณะกรรมการผู้วิจัย คณะกรรมการศูนย์ ครูประจำการ ได้นำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาหลักสูตรและการบริหารจัดการศูนย์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

- (3) คณะผู้วิจัย ได้นำความรู้ด้านการประเมินผลและตรวจสอบหลักสูตรสถานศึกษาปัจจุบันวัย ไปขยายผลกับเครือข่าย 2 ครั้ง
- (4) บุคลากรในเครือข่ายศูนย์พัฒนาเด็กเล็กได้รับการพัฒนา

6.2.30 กิจกรรม วิพากษ์หลักสูตรสถานศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กทั่วบุญเรือง (ฉบับร่าง)

ครั้งที่ 1

1) วัตถุประสงค์

- (1) เพื่อหาประสิทธิภาพของหลักสูตร (ฉบับร่าง) ก่อนการทดลองใช้
 (2) เพื่อเปิดโอกาสให้ชุมชนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง มีส่วนร่วมในการตรวจสอบประสิทธิภาพของหลักสูตรก่อนนำไปใช้

2) ระยะเวลาการทำกิจกรรม

11 สิงหาคม 2546

3) สถานที่

ศูนย์พัฒนาเด็กทั่วบุญเรือง

4) ผู้เข้าร่วมกิจกรรม

- (1) คณะกรรมการศูนย์
 (2) ครุประจำศูนย์
 (3) สมาชิก อบต. บ้านแวง
 (4) อาจารย์จากสถาบันราชภัฏเชียงใหม่
 (5) ศึกษานิเทศก์ด้านปัจจุบันวัย
 (6) คณะผู้วิจัย

5) วิธีการดำเนินกิจกรรม

คณะผู้วิจัย ได้จัดทำ (ร่าง) หลักสูตรสถานศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กทั่วบุญเรือง ซึ่งมีส่วนประกอบของโครงสร้าง (ร่างหลักสูตร) ดังนี้

ปรัชญา วิสัยทัศน์ เป้าหมาย พันธกิจ คุณลักษณะที่พึงประสงค์และสาระการเรียนรู้ การประเมินผล ซึ่งทั้งหมดเป็นผลจากการดำเนินการพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่องในเดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2546 ซึ่งพบว่าในส่วนของสาระการเรียนรู้ยังไม่ค่อยสมบูรณ์ เพราะยังขาดในส่วนของการบูรณาการ สาระบางสาระของชุมชนเข้าไปด้วย แต่ได้แก่ปัญหาโดยการให้หลักการกับครุประจำศูนย์ว่าในขณะดำเนินการกิจกรรมก็ให้บูรณาการสาระในส่วนนี้เข้าไปด้วย หลังจากนั้นก็ได้นำหลักสูตร (ร่าง) เสนอแก่ที่ประชุม โดยจัดเวลาที่วิพากษ์หลักสูตร (ฉบับร่าง) สถานศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ครั้งที่ 1 ในวันที่ 11 สิงหาคม 2546 ณ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ซึ่งบรรยายกาศในการดำเนินการวิพากษ์ได้รับความร่วมมือจากทุกฝ่ายเป็นอย่างดี แต่ไม่ค่อยจะได้รับข้อเสนอแนะจากผู้เข้าร่วม

วิพากษ์เท่าที่ควร ส่วนใหญ่ผู้เข้าร่วมกิจกรรมจะบอกว่า “ดีแล้ว” ในส่วนของ “เนื้อหาสาระ” ผู้เข้าร่วมกิจกรรมจะไม่ค่อยทราบถึงแต่จะสนใจ ในประเด็นของการนำไปใช้ในการจัดกิจกรรมมากกว่า ดังนั้นคำถามที่ถามก็มักจะถามว่า “ครูจะยะอย่างใด?” (ครูจะสอนอย่างไร?) “ภูมิปัญญาที่หมู่ชาวไร้ จะเอาไปใช้ตอนไหนบ้าง?” (เด็กจะได้ทำอะไรบ้าง?) ซึ่งก็เป็นนิตรหมายที่ดี ว่ามีผู้ปกครองและผู้ที่สนใจในการจัดกิจกรรม ซึ่งถือว่าเป็นหัวใจสำคัญของการนำหลักสูตรไปใช้

ข้อสรุปที่ได้จากกิจกรรมการวิพากษ์ ก็ได้แนวคิดหลายประการที่จะนำไปปรับปรุง ซึ่งในส่วนสาระการเรียนรู้นั้น เป็นส่วนที่ค่อนข้างจะซับซ้อนมาก ระหว่างการดำเนินการจัดทำหลักสูตรนั้น ได้ร่วมกันวิเคราะห์หลักสูตรแกนกลาง ว่ามีอะไรบ้างทั้งส่วนที่เป็นสาระที่ควรรู้ กับประสบการณ์สำคัญ หลังจากนั้นก็นำสาระที่ควรรู้ที่ชุมชนต้องการให้มี บูรณาการเข้าไป ทั้งนี้ได้นำเอารูปแบบท่องถิ่นเข้ามาสอดแทรกในการจัดการเรียนรู้ไปด้วย ผลจากการดำเนินกิจกรรมนี้ทำให้เกิดความมั่นใจในระดับนี้ว่า หลักสูตร (ฉบับร่าง) ที่ผ่านการวิพากษ์ ครั้งที่ 1 น่าจะเป็นหลักสูตรที่มีความสอดคล้องกับบริบทของชุมชนและชุมชนได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาขึ้น รวมทั้งมีคุณภาพที่จะนำไปทดลองใช้ได้

6) ผลการดำเนินงาน

- (1) หลักสูตรสถานศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กท้าวบุญเรือง (ฉบับร่าง) ได้รับการตรวจสอบประสิทธิภาพ
  - (2) ชุมชนและผู้เกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วมในการวิพากษ์ (ตรวจสอบ)
  - (3) หลักสูตรสถานศึกษา ศูนย์พัฒนาเด็กท้าวบุญเรือง (ฉบับร่าง) มีคุณภาพที่จะนำไปทดลองใช้ได้ โดยผ่านการยอมรับจากประชาชน

6.2.31 กิจกรรม “อบรมเชิงปฏิบัติการเขียนแผนการจัดกิจกรรม” ตามหลักสูตรสถานศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กท้าวบุญเรือง

1) วัตถุประสงค์

- (1) เพื่อให้ครูประจำชั้นศูนย์ คณะกรรมการศูนย์มีความรู้ ความเข้าใจของการเขียนแผนและการจัดทำแผนประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย
- (2) เพื่อให้ครูประจำชั้นศูนย์ คณะกรรมการศูนย์ มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการน(planning) การจัดกิจกรรมและการประเมินผลการจัดกิจกรรมสำหรับเด็กปฐมวัย

2) ระยะเวลาในการดำเนินกิจกรรม

1 – 31 สิงหาคม 2546 (วันพุธและศุกร์ ของสัปดาห์ เวลา 18.00 – 19.30 น.)

3) สถานที่

โรงเรียนอนุบาลบ้านคุณแม่

4) วิธีการดำเนินกิจกรรม

คณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กท้าวบุญเรือง (ฉบับร่าง) ที่จัดทำขึ้น ซึ่งทุกฝ่ายได้มีมติว่าจะร่วมเรียนรู้ด้วยกัน โดยการศึกษาการจัดทำแผนประสบการณ์รายปี และแผนการจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กท้าวบุญเรือง (ฉบับร่าง) ที่จัดทำขึ้น ซึ่งทุกฝ่ายได้มีมติว่าจะร่วมเรียนรู้ด้วยกัน โดยการศึกษาการจัดทำแผนประสบการณ์รายปี และการเขียนแผนการจัดกิจกรรมในระดับชั้นเด็กเล็ก (1 – 2 ปี) และอนุบาล 1 (2 – 3 ปี) ในช่วงตอนเย็นหลังจากการงานให้ศูนย์เสริจสิ้นแล้ว จึงจะใช้เวลาประมาณ 1 ½ ชั่วโมง / วัน ในทุกวันพุธและวันศุกร์ ตลอดเดือนสิงหาคม 2546 ซึ่งโดยใช้สถานที่โรงเรียนอนุบาลบ้านคุณแม่ ซึ่งเมื่อได้จัดทำไปสักระยะหนึ่ง ครูประจำศูนย์และผู้บริหารศูนย์ เข้าใจในหลักการ แล้วก็ได้ขอความคิดเห็นว่า จะนำหลักการดังกล่าวไปดำเนินการร่วมกัน ครูประจำศูนย์ ที่ศูนย์พัฒนาเด็กท้าวบุญเรืองและเมื่อดำเนินการเสริจสิ้นแล้ว จะนำมาเสนอผลเพื่ออภิปรายร่วมกัน ทุกฝ่ายก็เห็นในข้อเสนอดังกล่าวและประมาณปลายเดือนสิงหาคม 2546 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กท้าวบุญเรืองก็ได้นำเสนอแผนการจัดประสบการณ์รายปี พร้อมรูปแบบแผนการจัดกิจกรรมเป็นของตนเอง ซึ่งคณะกรรมการและคณะกรรมการศูนย์ฯได้อภิปรายและร่วมกันปรับปรุงแก้ไข จนได้แผนการจัดประสบการณ์รายปี / แผนการจัดกิจกรรมรูปแบบ

5) ผู้เข้าร่วมกิจกรรม

- (1) คณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กท้าวบุญเรือง 7 คน
- (2) ครูประจำศูนย์พัฒนาเด็กเล็กท้าวบุญเรือง 2 คน
- (3) คณะกรรมการศูนย์ฯ 5 คน

6) ผลการดำเนินกิจกรรม

- (1) คณะกรรมการศูนย์ฯ ครูประจำศูนย์มีความรู้ ความเข้าใจในการจัดทำแผนประสบการณ์รายปี และการเขียนแผนการจัดกิจกรรมที่สอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กท้าวบุญเรืองได้ชัดเจนขึ้น
- (2) คณะกรรมการศูนย์ (ผู้บริหารศูนย์) ร่วมกับครูประจำศูนย์จัดทำแผนประสบการณ์รายปีและรูปแบบของการเขียนแผนการจัดกิจกรรมที่สอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กท้าวบุญเรืองได้

6.2.32 กิจกรรม “โรงเรียนพ่อแม่บ้านท้าวบุญเรือง”

1) วัตถุประสงค์

(1) เพื่อให้ผู้ปกครองได้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการอบรมเด็กๆ

เด็กปฐมวัย

(2) เพื่อให้ผู้ปกครองได้เข้าใจบทบาทหน้าที่ในการมีส่วนร่วมในการพัฒนาเด็กร่วมกับศูนย์

(3) เพื่อที่ได้สร้างความเข้าใจอันดีระหว่างผู้ปกครองกับศูนย์พัฒนาเด็ก

2) ระยะเวลาในการดำเนินกิจกรรม

1 พฤษภาคม 2546 – 31 มีนาคม 2547

3) สถานที่

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กท้าวบุญเรือง

4) ผู้เข้าร่วมกิจกรรม

(1) ผู้ปกครองเด็กของศูนย์พัฒนาเด็กท้าวบุญเรือง

(2) คณะกรรมการศูนย์

(3) คณะกรรมการวิจัย

(4) ครูประจำศูนย์

5) วิธีการดำเนินกิจกรรม

กิจกรรมดังกล่าวเนี้ย ในขั้นของการจัดทำแผนการดำเนินกิจกรรมของศูนย์พัฒนาเด็ก ได้จัดทำเป็นโครงการ โดยระบุไว้ในแผนงานของศูนย์เป็นโครงการประจำเดือนซึ่งจะดำเนินการ ในรูปแบบต่าง ๆ ทุกเดือนเป็นประจำ จัดว่าเป็นกิจกรรมที่สำคัญยิ่งกิจกรรมหนึ่งที่จะต้องดำเนินการควบคู่ไปกับการจัดกิจกรรมให้แก่เด็ก “กิจกรรมโรงเรียนพ่อแม่บ้านท้าวบุญเรือง” ลักษณะของกิจกรรมเป็นการสื่อสารและให้ความรู้แก่ผู้ปกครองในรูปแบบข้อมูลจากด้านมาสื่อสาร แผ่นพับความรู้และการเสวนาเป็นการเสวนาวงกลมที่ไม่เป็นทางการ ประเด็นที่นำมาเสวนา มีดังนี้

(1) ผู้ปกครองกับการอบรมเด็กๆ

(2) ความคาดหวังของผู้ปกครองต่อพัฒนาระดับของเด็กท้าวบุญเรือง

เด็กท้าวบุญเรือง

(3) บทบาทของผู้ปกครองต่อการพัฒนาเด็กร่วมกับศูนย์และชุมชน

ซึ่งผู้ปกครองที่มาร่วมกิจกรรมในวันดังกล่าวไม่ครบ เนื่องด้วยภารกิจในส่วนของ ผู้ปกครองที่เข้าร่วมกิจกรรม ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี ให้ข้อเสนอแนะมากมายและพึงพอใจกับการที่ชุมชนได้ร่วมกันมาพัฒนาศูนย์เด็กแห่งนี้ขึ้นมา ดังที่กล่าว

“ดีใจที่มีศูนย์เด็กนี้ขึ้นมา ทำให้ลูกได้มีโอกาสอยู่ในศูนย์ที่ดี มีครูเก่ง ๆ มาสอน”

“ศูนย์เก็บเงินลูก แต่การบริการดี จ้าส่งลูกไปในเมืองไม่มีเงินหกรอก ดีใจมากที่ลูกมีโอกาสได้อยู่ที่ดี”

“อยากรู้ว่า อบต. จัดให้มีศูนย์แบบนี้ แล้วทำให้ดี ๆ จนถึงชั้นประถม เลย ถ้าเป็นแบบนี้ จะไม่เอาลูกออกไปเข้าโรงเรียนอื่น จะให้อยู่ที่นี่ไปเรื่อย ๆ”

“ขอบคุณให้ผู้ปกครองมารับรู้และตามพูดคุยกัน ผู้ปกครองถึงแม้ว่า ตนเองจะไม่มีความรู้เท่าไร แต่ก็รู้สึกดีเวลาได้เข้ามาฟัง รู้บ้างไม่รู้บ้างก็ยังดี”

ซึ่งการดำเนินกิจกรรมในครั้งนี้ ก็ได้การตอบรับจากผู้ปกครองเป็นอย่างดี และศูนย์พัฒนาเด็กเล็กท้าวบุญเรืองก็ได้ดำเนินการจัดกิจกรรมให้ความรู้กับพ่อแม่เป็นประจำอย่างต่อเนื่องในรูปแบบต่าง ๆ

6) ผลการจัดกิจกรรม

(1) ผู้ปกครองได้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูเด็กที่เหมาะสม

(2) ผู้ปกครองได้เข้าใจบทบาทหน้าที่ในการมีส่วนร่วมในการพัฒนาเด็กร่วมกับศูนย์พัฒนาเด็กท้าวบุญเรือง

(3) ได้ข้อมูลความต้องการ แนวคิด ข้อเสนอแนะในการพัฒนาจากผู้ปกครอง

(4) ผู้ปกครอง คณะกรรมการศูนย์และครูประจำศูนย์ได้สร้างความเข้าใจร่วมกันในการพัฒนาเด็กในศูนย์

6.2.33 กิจกรรม “การทดลองใช้หลักสูตรสถานศึกษาศูนย์เด็กท้าวบุญเรือง” ฉบับร่างครั้งที่ 1

1) วัตถุประสงค์

- (1) เพื่อนำหลักสูตรฉบับร่างที่พัฒนาขึ้นไปทดลองใช้
- (2) เพื่อนำข้อมูลที่ได้จากการใช้หลักสูตรมาปรับปรุง

2) ระยะเวลาในการดำเนินการ

กันยายน – ธันวาคม 2546

3) สถานที่

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กท้าวบุญเรือง

4) ผู้เข้าร่วมกิจกรรม

- (1) เด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กทั่วบุญเรือง
- (2) คณะกรรมการศูนย์
- (3) ตัวแทนผู้ปกครองเด็ก
- (4) ครูประจำศูนย์
- (5) คณะผู้วิจัย

5) วิธีการดำเนินกิจกรรม

คณะผู้วิจัยร่วมกับคณะกรรมการศูนย์และครูประจำชั้นได้นำหลักสูตร (ฉบับร่าง) ที่ผ่าน การวิพากรย ครั้งที่ 1 และได้รับการปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปทดลองใช้ในการจัดกิจกรรมให้กับเด็กชั้นเด็กเล็ก / ชั้นอนุบาล 1 ระหว่างเดือนกันยายน – ธันวาคม 2546 รวมประมาณ 4 เดือน ซึ่งในขณะทดลองใช้หลักสูตรได้มีการติดตามประเมินผลและนิเทศเป็นระยะ ๆ อย่างต่อเนื่อง เพื่อนำผลที่ได้จากการทดลองใช้มาพิจารณาปรับปรุงเป็นระยะ ซึ่งจากการติดตามผลการใช้หลักสูตรอย่างต่อเนื่อง ทำให้เกิดการพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่องเช่นกันในทุก ๆ เดือน

ซึ่งการดำเนินการเช่นนี้ทำให้ครูประจำศูนย์ ซึ่งเป็นผู้ใช้หลักสูตรก็ได้ร่วมกันแก้ ปรับปรุงทั้งสาระการเรียนรู้ในบางส่วน รูปแบบการประเมินผลการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับสภาพจริงมากยิ่งขึ้น ทำให้หลักสูตรได้รับการพัฒนาสูงขึ้น มีความเหมาะสมสมยิ่งขึ้น

6) ผลการดำเนินกิจกรรม

- (1) ได้นำหลักสูตร (ฉบับร่าง) สถานศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กไปทดลองใช้จริง
- (2) คณะผู้วิจัย คณะกรรมการศูนย์และครูประจำศูนย์ร่วมกันทำข้อมูล อุปสรรค ปัญหาที่เกิดขึ้นมาปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรให้มีความเหมาะสมกับสภาพจริง / บริบท ของชุมชนยิ่งขึ้น

6.2.34 กิจกรรมพัฒนาบุคลากร “การอบรมเชิงปฏิบัติการ เรื่องหลักสูตรการศึกษา ปฐมวัย พุทธศักราช 2546 : จากแกนกลางสู่การปฏิบัติ”

1) วัตถุประสงค์

- (1) เพื่อให้คณะผู้วิจัย มีความชัดเจน ความรู้ ความเข้าใจในการนำหลักสูตรแกนกลางไปใช้ในการปฏิบัติจริงในสถานศึกษา
- (2) เพื่อนำองค์ความรู้ที่ได้มาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาการนำหลักสูตรไปใช้ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กทั่วบุญเรืองและขยายผลให้คณะกรรมการศูนย์และครูประจำศูนย์
- (3) เพื่อนำองค์ความรู้ที่ได้รับไปร่วมพัฒนาและแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเครือข่ายศูนย์พัฒนาเด็กอื่น ๆ

2) ระยะเวลาในการดำเนินการ

10 – 11 ຕຸລາຄມ 2546

3) สุขานุที่

ชั้นรวมการศึกษาเพื่อประชาชน กรุงเทพมหานคร

4) ผู้เข้าร่วมกิจกรรม

(1) คณะผู้วิจัย (นางกันต์ฤทัย นาห์วยตราราย)

5) วิธีการดำเนินกิจกรรม

ตั้งแต่การประกาศใช้หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พ.ศ. 2546 เมื่อวันที่ 2 เมษายน 2546 หรือที่เรียกวันที่ว่าไปว่าหลักสูตรแกนกลาง ยังคงมีปัญหาในความชัดเจนของข้อต่อใน การนำสู่การปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง เพราะครุและผู้ใช้ในระดับของการปฏิบัติยังมี ความเข้าใจไม่ตรงกัน ประกอบทั้งสภาพของการพัฒนาหลักสูตร ในระดับสถานศึกษา (ซึ่งหมายถึงการนำหลักสูตรแกนกลางไปบูรณาการ ปรับใช้ในระดับการปฏิบัติของแต่ละสถานศึกษา) ยังมีความเคลื่อนไหวอยู่ตลอดเวลา ดังนั้นเพื่อให้เกิดความชัดเจนและประสิทธิภาพของการพัฒนาหลักสูตร และการทดลองใช้หลักสูตรทั้งระบบของโครงการวิจัย คณะกรรมการศูนย์จึงเห็นสมควรมอบหมายให้นางกันตุกทัย นาหวยทรั� เป็นตัวแทนเข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการ เรื่องหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 : จากแกนกลางสู่การปฏิบัติ ณ กรุงเทพมหานคร ซึ่งดำเนินการโดยชั้นรมการศึกษาเพื่อปวงชน เป็นเวลา 2 วัน และองค์ความรู้ต่าง ๆ ที่ได้จากการอบรมในครั้งนี้ ก็นำมาขยายผลให้คณะผู้วิจัย คณะกรรมการศูนย์และครุประจำศูนย์ และนักจากานนี้ยังได้จัดอบรมโดยเป็นวิทยากรให้ความรู้แก่ครและผู้แสวงเค้าในศูนย์พัฒนาเด็กที่เป็นเครือข่ายอีก 2 ครั้ง

๖) ผลการดำเนินกิจกรรม

(1) คณะกรรมการศูนย์และครุประจาระศูนย์ได้รับการพัฒนาศักยภาพด้านความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการนำหลักสูตรแกนกลาง พ.ศ. 2546 ไปใช้ในการปฏิบัติจริงในระดับปฐมวัย

(2) คณะผู้วิจัย คณะกรรมการศูนย์ ครุประจำศูนย์ ได้นำความรู้ไปประยุกต์ในการพัฒนาศูนย์เด็กท้าวสูญเรือง โดยเฉพาะด้านงานวิชาการ

(3) ครุฑ์เครื่องข่ายศูนย์พัฒนาเด็กเล็กทั่วบุญเรือง ได้รับการพัฒนาด้านการนำหลักสตรีแกนกลาง พ.ศ. 2546 ไปสู่การปฏิบัติ

6.2.35 กิจกรรม“พัฒนาเครือข่ายการเรียนรู้” การประชุมเชิงปฏิบัติการ เรื่ององค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นด้านการจัดการศึกษา

1) วัตถุประสงค์

- (1) เพื่อให้เครือข่ายอบต.ในอำเภอทางดงได้มีความรู้ ความเข้าใจ ด้านการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย
- (2) เพื่อให้เครือข่ายอบต.ทราบแนวทาง รูปแบบการดำเนินการพัฒนา ศูนย์พัฒนาเด็กของอบต. ในพื้นที่ของอบต.
- (3) เพื่อร่วมกันแลกเปลี่ยนเรียนรู้การจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของแต่ละ อบต.ในอำเภอทางดง

2) ระยะเวลาในการดำเนินการ

25 พฤศจิกายน 2546

3) สถานที่

ที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านแวง

4) ผู้เข้าร่วมกิจกรรม

- (1) นายกองบต. ปลัดอบต. สมาชิกอบต.ฝ่ายการศึกษาในอำเภอทางดง
- (2) คณะผู้วิจัย
- (3) ผู้นำชุมชน
- (4) ตัวแทนเขตพื้นที่การศึกษาที่ 4 จังหวัดเชียงใหม่

5) วิธีการดำเนินการ

จัดการประชุมเชิงปฏิบัติการเป็นเวลา 1 วัน โดยร่วมกับองค์การบริหาร ส่วนท้องถิ่นบ้านแวง ออำเภอทางดง จังหวัดเชียงใหม่ เป็นเจ้าภาพเชิญนายนายกองค์การบริหาร ส่วนตำบล ในท้องถิ่นอำเภอทางดงมาร่วมประชุมและเสวนา เรื่ององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับ การจัดการศึกษา ทั้งนี้ด้วยเหตุผลหลายประการด้วยกัน คือ

(1) อำเภอทางดงได้รับเลือกให้เป็นอำเภอนำร่อง ในการถ่ายโอนการจัด การศึกษาให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(2) อบต.บ้านแวง ซึ่งเป็นผู้ดูแลศูนย์พัฒนาเด็กทั่วบุญเรือง เป็นอบต. ที่มีความก้าวหน้าในการดำเนินงานถ่ายโอนการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยโดยได้จัดทำแผนการจัด การศึกษาระดับปฐมวัยของตำบลที่นี้ และศูนย์พัฒนาเด็กเล็กทั่วบุญเรือง ได้รับการคัดเลือกให้เป็น ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กดีเด่นระดับจังหวัด ประจำปี 2546

(3) อบต.ในตำบลทางดง มีความประสงค์ต้องการทราบความชัดเจนและ แนวทางในการดำเนินการการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย โดยองค์กรบริหารส่วนตำบล

ดังนั้นคณะผู้วิจัยและอบต.บ้านแวง จึงเป็นผู้ประสานให้เกิดการประชุมในครั้งนี้ ซึ่งถือเป็นงานพัฒนาเครือข่ายในระดับนโยบาย ในภาพรวมของกิจกรรมได้ข้อสรุปที่ชัดเจนว่าองค์กรบริหารส่วนท้องถิ่น มีสิทธิโดยชอบธรรมที่จะจัดการศึกษาในทุกระดับให้กับประชาชนในพื้นที่ของตนตามศักยภาพและความพร้อมของอบต. นั้น ๆ ซึ่งก็น่าจะเริ่มต้นที่การจัดการศึกษาระดับปฐมวัยก่อน ซึ่งปลัดอบต. นายกอบต. ที่เข้าร่วมการประชุมต่างก็เห็นว่า มีความพร้อมที่จะดำเนินการได้ ซึ่งคณะผู้วิจัยก็ได้นำเสนอรูปแบบแนวทาง รวมทั้งอุปสรรค ปัญหา ต่าง ๆ ที่พบมาตลอดระยะเวลา 12 เดือน ของการดำเนินการพัฒนาศูนย์เด็กเล็กทั่วบุญเรือง

6) ผลการดำเนินกิจกรรม

- (1) เครือข่ายศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอบต. ทั้งระดับผู้บริหารและผู้ปฏิบัติได้รับความรู้ ความเข้าใจ ความสำคัญของการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย
- (2) เครือข่ายอบต. ได้ทราบแนวทาง รูปแบบการดำเนินการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของอบต. บ้านแวง โดยเฉพาะอย่างยิ่งศูนย์พัฒนาเด็กเล็กทั่วบุญเรือง
- (3) ได้ร่วมกันแลกข้อมูลการพัฒนารูปแบบศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในอำเภอทางดง
- (4) อบต. ได้รับข้อมูลและแนวทางในการปฏิบัติด้านหน้าที่ บทบาท ของข่ายการรับการถ่ายโอนการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยที่ชัดเจน

6.2.36 กิจกรรมพัฒนาบุคลากรเครือข่ายและศูนย์พัฒนาเด็กเล็กทั่วบุญเรือง “โครงการอบรมเชิงปฏิบัติการพัฒนาศักยภาพผู้ดูแลเด็กศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจังหวัดเชียงใหม่”

1) วัตถุประสงค์

- (1) เพื่อพัฒนาบุคลากรเครือข่ายของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้มีความรู้ ความเข้าใจในการพัฒนาหลักสูตรสถานรับเลี้ยงเด็กปฐมวัย
- (2) เพื่อพัฒนาบุคลากรเครือข่ายของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้มีความเข้าใจในการบูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่น ไปใช้ในการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย
- (3) เพื่อเพิ่มศักยภาพให้แก่ครูประจำศูนย์ทั่วบุญเรืองและเครือข่ายศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
- (4) เพื่อเสริมสร้างการทำงานร่วมกับเครือข่ายให้มีความเข้มแข็ง

2) ระยะเวลาดำเนินการ

12 – 16 ธันวาคม 2546

3) สถานที่

- (1) วัดป่าด้าราภิรมย์ อําเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่
- (2) โรงเรียนอนุบาลเกณฑพิทยา
- (3) โรงเรียนอนุบาลหนูน้อย กทม.

4) ผู้เข้าร่วมกิจกรรม

- (1) ครูประจำศูนย์เด็กเล็กท้าวบุญเรือง
- (2) คณะผู้วิจัย
- (3) สมาชิกชุมชนผู้ดูแลเด็ก

5) วิธีการดำเนินการ

(1) จัดอบรมเชิงปฏิบัติการ เรื่องการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาระดับปฐมวัย และการจัดหลักสูตรไปใช้ในสถานศึกษาจริง ให้แก่ครูประจำศูนย์เด็กเล็กท้าวบุญเรืองและสมาชิกชุมชนจำนวน 102 คน ระหว่างวันที่ 12 ธันวาคม 2546 ณ วัดป่าด้าราภิรมย์ อําเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ สำหรับบสนับสนุนในส่วนของพี่เลี้ยงเด็กของศูนย์ท้าวบุญเรือง 2 คน ใช้งบประมาณของโครงการวิจัยส่วนสมาชิกของชุมชน ชุมชนเป็นผู้รับผิดชอบและคณะผู้วิจัยได้รับหน้าที่เป็นวิทยากร ตลอดการอบรม

(2) กิจกรรมการศึกษาดูงาน หลังจากการอบรม เรื่องการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาระดับปฐมวัย แล้วคณะผู้วิจัยได้เป็นแกนนำนำคณะผู้เข้าร่วมอบรมฯ “ไปศึกษาดูงาน ด้านการจัดการศึกษาปฐมวัยที่โรงเรียนต้นแบบ คือ โรงเรียนเกณฑพิทยา (แผนกอนุบาล) และโรงเรียนอนุบาลหนูน้อย เป็นเวลา 2 วัน ซึ่งการศึกษาดูงานในครั้งนี้ ครูประจำศูนย์เด็กเล็ก ท้าวบุญเรืองและครูศูนย์เด็กเล็กเครือข่ายได้รับประสบการณ์ตรง มองเห็นความเชื่อมโยงระหว่างภาคทุนถิ่นและภาคปฏิบัติ จึงคิดว่าน่าที่จะนำไปประยุกต์ได้ชัดเจนยิ่งขึ้น

6) ผลการดำเนินการ

(1) ครูประจำศูนย์เด็กเล็กท้าวบุญเรืองและสมาชิกเครือข่ายทุกคนได้รับการพัฒนาศักยภาพเกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตรสถานรับเลี้ยงเด็กและการนำเสนอหลักสูตรไปใช้

(2) ครูประจำศูนย์เด็กเล็กท้าวบุญเรืองและสมาชิกเครือข่ายได้รับประสบการณ์ตรง จากการศึกษาดูงานด้านการจัดการศึกษาปฐมวัยที่เป็นต้นแบบ

(3) คณะผู้วิจัยได้นำความรู้มาขยายผลและแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเครือข่าย ของศูนย์พัฒนาเด็ก

6.2.37 กิจกรรมการประเมินผลการนิเทศและติดตามผลการบริหารจัดการ และการทดลองใช้หลักสูตรของศูนย์พัฒนาเด็กทั่วบุญเรือง

1) วัตถุประสงค์

(1) เพื่อประเมินผลการบริหารจัดการและการนำหลักสูตรที่พัฒนาขึ้นไปใช้

(2) เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลที่ได้จากการประเมินและการนิเทศ ติดตามผลมาปรับปรุงการบริหารจัดการศูนย์ทั่วระบบ

(3) เพื่อเปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการประเมินผลการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กทั่วบุญเรือง

2) ระยะเวลาดำเนินการ

มิถุนายน – ธันวาคม 2546

3) สถานที่

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กทั่วบุญเรือง

4) ผู้เข้าร่วมกิจกรรม

(1) คณะกรรมการศูนย์ 7 คน

(2) ตัวแทนผู้ปกครอง 2 คน

(3) คณะผู้วิจัย 5 คน

5) วิธีการดำเนินกิจกรรม

คณะกรรมการศูนย์ คณะผู้วิจัยและตัวแทนผู้ปกครอง จัดการประชุมเสวนาแบบไม่เป็นทางการ ในประเด็นการติดตามผล การบริหารจัดการศูนย์และการนำหลักสูตรที่ร่วมกันพัฒนาขึ้นไปใช้ ซึ่งที่ประชุมได้มีมติดังนี้

(1) คณะกรรมการศูนย์ ซึ่งมอบให้นายอินทัน พันธุ์รักษยา ดำเนินการนิเทศติดตามผลการบริหารจัดการศูนย์และการใช้หลักสูตรที่ใช้ในศูนย์ให้เป็นงานประจำที่ต้องปฏิบัติในบทบาทของผู้บริหารศูนย์

(2) คณะผู้วิจัยได้มอบให้นางกันต์ฤทธิ์ นาห่วยรายและนางเยี่ยมลักษณ์ อุดาการ เป็นผู้รับผิดชอบในการนิเทศติดตามผลร่วมกับคณะกรรมการศูนย์ ซึ่งคณะกรรมการทั้งชุดที่ 1 และชุดที่ 2 จะนิเทศติดตามผลในประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

(2.1) การนิเทศประเมินผลการบริหารจัดการศูนย์ ได้แก่ งานธุรการ สารบรรณ งานการเงินและบัญชี พัสดุและงานอาคารสถานที่รวมทั้งชุมชนสัมพันธ์

(2.2) งานด้านวิชาการ ได้แก่ การเขียนแผนการจัดประสบการณ์ การจัดกิจกรรม การบูรณาการและการนำหลักสูตรไปใช้ การประเมินพัฒนาการเด็กในศูนย์

(3) ผู้แทนผู้ปกครองเด็กนักเรียน ซึ่งคณะกรรมการได้คัดเลือกตัวแทนผู้ปกครองให้มาร่วมเป็นผู้นิเทศและประเมินการจัดกิจกรรมของครูในศูนย์ 1 คน

ซึ่งการดำเนินการของคณะกรรมการประเมินและติดตามผล จะนิเทศอย่างเป็นทางการโดยใช้แบบนิเทศอย่างน้อย 1 ครั้ง / เดือน และทุกเดือนจะมีการประชุมร่วมกันเพื่อสรุปผลและข้อมูลดังกล่าวมาปรับปรุงในแต่ละห้าน้ำที่เป็นปัญหา นอกจากนั้นแล้วยังใช้รูปแบบการนิเทศที่ไม่เป็นทางการ โดยการสังเกต ซักถามอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ ในแต่ละงานเป็นประจำ เพื่อให้ข้อมูลกับบันทึกไว้ ทั้งในฝ่ายของผู้บริหาร ตัวแทนผู้ปกครอง คณะผู้วิจัยและครูประจำศูนย์ แล้วค่อยนำข้อมูลมารายงานกัน ประกอบกับข้อมูลที่ได้จากการนิเทศที่ใช้แบบนิเทศ

6) ผลการดำเนินกิจกรรม

(1) ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วมในการประเมิน นิเทศและติดตามผล การบริหารจัดการของศูนย์เด็กเล็กทั่วบุญเรือง

(2) ได้ข้อมูลจากสภาพที่แท้จริงของการดำเนินการของศูนย์ทั้งข้อดีและปัญหา มาปรับปรุงการบริหารจัดการให้ดีขึ้น

6.2.38 กิจกรรม “การพัฒนาหลักสูตร” การวิพากษ์หลักสูตร ครั้งที่ 2

1) วัตถุประสงค์

(1) เพื่อหาประสิทธิภาพของหลักสูตร (ฉบับร่าง) ครั้งที่ 2

(2) เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง มีส่วนร่วมในการตรวจสอบและปรับปรุงประสิทธิภาพของหลักสูตรหลังนำเสนอไปใช้

2) ระยะเวลาดำเนินกิจกรรม

ธันวาคม 2546

3) สถานที่

โรงเรียนอนุบาลบ้านคุณแม่

4) ผู้เข้าร่วมกิจกรรม

(1) คณะกรรมการศูนย์

(2) คณะผู้วิจัย

(3) ครูประจำศูนย์

(4) ฝ่ายการศึกษาอ.บต.บ้านแหลวง

5) วิธีการดำเนินกิจกรรม

จัดเสวนาแบบไม่เป็นทางการ โดยคณะผู้วิจัยได้เชิญตัวแทนผู้ปกครอง ตัวแทนฝ่าย การศึกษา ครูประจำศูนย์ 2 คน คณะกรรมการศูนย์ (ชุดเก่า) มาร่วมกันพูดคุยกันข้อดี ข้อจำกัดที่ทันในช่วงของการใช้หลักสูตร (ฉบับร่าง) ที่ได้ร่วมกันพัฒนาขึ้น ซึ่งในที่เสวนารั้งนี้ ได้มีการนำเสนอข้อมูลที่ได้จากการศึกษาและประเมินผลมาทบทวนด้วย ซึ่งในการดำเนินการการปรับปรุง ข้อบกพร่องของหลักสูตรที่เกิดหลังนำไปใช้แล้ว คณะผู้วิจัย ครูประจำศูนย์ได้พยายามปรับปรุง อย่างต่อเนื่อง ดังนั้นการเสวนาในครั้งนี้ จึงเป็นการหาข้อสรุปว่ามีประเด็นใดบ้างที่จะให้คงมีอยู่ใน การจัดกิจกรรมแล้ว ประสบความสำเร็จสู่การพัฒนาเด็กได้ ประเด็นใดส่วนใดบ้างมีปัญหา จะปรับ ให้มีประสิทธิภาพได้อย่างไร ซึ่งข้อมูล ข้อเสนอแนะต่าง ๆ คณะผู้วิจัยได้ร่วบรวมและนำไปปรับปรุงเพื่อจัดทำเป็นหลักสูตรศูนย์พัฒนาเด็กเล็กท้าวบุญเรือง ฉบับสมบูรณ์ ที่จะทดลองใช้อย่าง สมบูรณ์ในการวิจัยระยะที่ 3 คือ เดือนมกราคม – มีนาคม 2546 ต่อไป

6) ผลการดำเนินการ

(1) หลักสูตรสถานศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กท้าวบุญเรือง (ฉบับร่างที่ 2) ได้รับ การประเมินประสิทธิภาพครั้งที่ 2

(2) ได้ข้อมูลมาปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กท้าวบุญเรืองให้มีประสิทธิภาพดีขึ้น พร้อมที่จะนำไปใช้จริง

(3) คณะกรรมการและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วมในการให้ข้อมูลและ ให้ข้อคิดเห็นในการวิพากษ์

6.2.39 กิจกรรมการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กท้าวบุญเรือง

1) วัตถุประสงค์

(1) เพื่อทดลองใช้รูปแบบการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กท้าวบุญเรือง โดยองค์กรชุมชน

(2) เพื่อศึกษาสภาพปัญหาและอุปสรรคการบริหารจัดการของศูนย์พัฒนา เด็ก ท้าวบุญเรือง โดยองค์กรชุมชน

2. ระยะเวลาดำเนินกิจกรรม

มิถุนายน – ธันวาคม 2546

3. สถานที่

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กท้าวบุญเรือง

ที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านแวง

4) ผู้เข้าร่วมการดำเนินงาน

- (1) คณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กบ้านท้าวบุญเรือง
- (2) ครุประจารศูนย์
- (3) ฝ่ายการศึกษาของ อบต.บ้านแวง
- (4) คณะผู้วิจัย

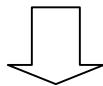
5) วิธีการดำเนินกิจกรรม

ในส่วนของการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กท้าวบุญเรือง คณะกรรมการศูนย์ซึ่งได้รับการแต่งตั้งจากนายกองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านแวง ตั้งแต่ในการวิจัย ระยะที่ 2 แล้ว ก็ได้เข้ามาดำเนินการบริหารจัดการมาโดยตลอด โดยมีการประชุม ปรึกษาและร่วมกันพัฒนารูปแบบการดำเนินงาน รวมทั้งแบ่งหน้าที่ ความรับผิดชอบ จนได้มีความชัดเจนในโครงสร้างของงานขึ้น และในระยะที่ 2 ก็ได้เริ่มทดลองใช้การบริหารจัดการงานต่าง ๆ โดยมีกิจกรรมหลักที่สนับสนุนงานวิชาการที่ได้ดำเนินการระหว่างเดือนมิถุนายน – ธันวาคม 2547 ทั้งหมด 6 กิจกรรมดังนี้

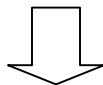
(1) กิจกรรมพัฒนารูปแบบโครงสร้างคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็ก

การพัฒนางานด้านการบริหารจัดการ เพื่อให้ศูนย์พัฒนาเด็กท้าวบุญเรือง ดำเนินการเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการก่อตั้งและการวิจัยในครั้งนี้ ในระยะที่ 1 ได้มีการดำเนินการเลือกตั้งคณะกรรมการศูนย์ ซึ่งในการดำเนินการในครั้งนี้ มุ่งเน้นให้เป็นเรื่องของชุมชนอย่างแท้จริง เพราะศูนย์พัฒนาเด็กเล็กท้าวบุญเรืองจะบริหารจัดการโดยองค์กรของชุมชน ดังนั้นคณะกรรมการของศูนย์ที่มาจากการเลือกตั้งจากชุมชน ไม่ว่าจะใช้วิธีใดในการเลือกตั้ง ซึ่งชุมชนท้าวบุญเรืองได้มอบให้เป็นหน้าที่ของประชาชนหมู่บ้านเป็นฝ่ายดำเนินการ ได้พบขั้นตอนดังนี้

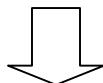
**คณะกรรมการประชุมหมู่บ้าน ประธานรับสมัคร
บุคคลในชุมชนเพื่อคัดเลือกเป็นกรรมการศูนย์**

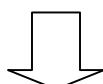
ตรวจสอบรายชื่อผู้สมัคร คุณสมบัติของผู้สมัคร

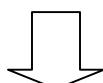
**คณะกรรมการประชุมหมู่บ้านให้คำรับรอง
โดยผ่านการประชุมประชุม**

**ประธานประชุมหมู่บ้านนำรายชื่อผู้ที่ได้รับการคัดเลือก
ออกคำสั่งแต่งตั้ง**

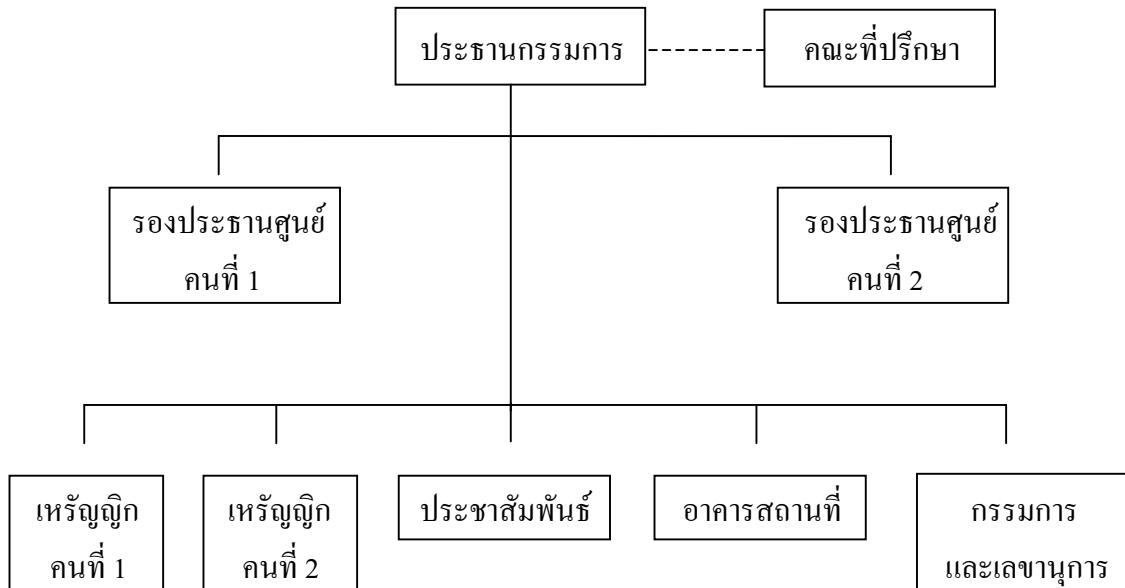

นายกองบต.ออกคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็ก

คณะกรรมการศูนย์เด็กเลือกประชุมและดำเนินงานตามบทบาทหน้าที่

**โครงสร้าง
คณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กทั่วบุญเรือง**

บทบาทและหน้าที่ของแต่ละฝ่าย

1. ประธานกรรมการศูนย์

1.1 เป็นประธานและดูแลควบคุมงานในแต่ละฝ่ายให้ดำเนินงานไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.2 รับผิดชอบงานหลัก คือ งานบริหารวิชาการและงานบริหารจัดการภายในศูนย์

2. รองประธานศูนย์ คนที่ 1

2.1 รับผิดชอบดูแลงานอาคารสถานที่ของศูนย์

3. รองประธานศูนย์ คนที่ 2

3.1 รับผิดชอบงานด้านการประชาสัมพันธ์และสนับสนุนงานการบริหารศูนย์

4. เหรัญญา คนที่ 1, 2

4.1 ร่วมกันรับผิดชอบการเงินทุกประเภทของศูนย์ จัดทำบัญชีเบิกจ่าย ร่วมทั้งงานพัสดุของศูนย์

5. กรรมการศูนย์

5.1 ให้ความร่วมมือและสนับสนุนกับกรรมการในแต่ละฝ่าย

6. กรรมการตัวแทนผู้ปกครอง

6.1 จะคัดเลือกมาาร่วมเป็นกรรมการศูนย์ด้วยระดับชั้นละ 2 คน มีหน้าที่ให้ข้อเสนอแนะร่วมประเมินผลสัมภาระท่อนการดำเนินงานของศูนย์

7. เลขาธุการ

7.1 ครูประจำศูนย์พัฒนาเด็ก จะทำหน้าที่เป็นเลขานุการโดยตำแหน่ง รับผิดชอบดูแลงานสารบรรณ จัดทำเอกสารตามที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการ

หมายเหตุ : คณะที่ปรึกษา ได้แก่

1. เจ้าอาวาสวัดประจำหมู่บ้าน
2. นายกอบต.บ้านแวง
3. อาจารย์จากสถาบันราชภัฏเชียงใหม่
4. อาจารย์จากโรงเรียนเอกชน
5. ประธานฝ่ายการศึกษาของอบต.บ้านแวง
6. ผู้บริหาร โรงเรียนที่ศูนย์ตั้งอยู่

การดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเลือกท้าวบุญเรือง โดยองค์กรชุมชนในรูปแบบของคณะกรรมการ มีประเด็นหลัก ๆ ที่จะยึดถือและปฏิบัติร่วมกันดังนี้

1. การดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเลือกทุกอย่าง ไม่ว่าจะเป็นงานพัฒนาหรือแต่งตั้งพิจารณา อนุมัติหรือไม่อนุมัติ จะต้องได้รับการเห็นชอบของคณะกรรมการศูนย์ทุกครั้งไป

2. ให้มีการประชุมคณะกรรมการทุกเดือน ๆ ละ 1 ครั้งเป็นอย่างน้อยในกรณีมีเหตุเร่งด่วน ที่ให้นัดประชุมเพิ่มเติมได้

3. ให้มีการจัดทำรายงานการใช้เงินส่งให้คณะกรรมการทราบทุกเดือน และให้ประธานศูนย์จัดทำเอกสารรายงานให้อบต.รับทราบทุกเดือน

4. การจัดทำ / พัฒนาหลักสูตรกิจกรรมเพื่อพัฒนาเด็ก ให้ดำเนินการโดยความร่วมมือจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง

4.1 ผู้ปกครอง (ตัวแทน)

4.2 ครูประจำศูนย์

4.3 คณะกรรมการ (ตัวแทน)

4.4 อาจารย์ที่ปรึกษาศูนย์

5. ให้มุ่งเน้นการใช้กฎหมายท้องถิ่นและพัฒนาการเด็กเป็นฐานในการจัดทำหลักสูตรและการจัดกิจกรรมในศูนย์

(2) กิจกรรมพัฒนาเพิ่มประสิทธิภาพและประกันคุณภาพครูประจำศูนย์

เนื่องด้วยการบริหารงานของศูนย์ทั้งหมดนี้ เพื่อสนับสนุนให้งานทุกอย่างดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ อันจะทำให้มีผลต่อการดำเนินงานด้านวิชาการมีประสิทธิภาพสูงขึ้น ดังนี้ ในส่วนของครูประจำศูนย์ซึ่งเป็นครูที่ได้รับการคัดเลือกจากบุคลากรที่จบปริญญาตรี สาขาปฐมวัย ดังนั้นคณะกรรมการจึงพยายามเปิดโอกาสให้ครูได้ใช้ศักยภาพที่มีอยู่อย่างเกล็นท์ในอันที่จะก่อเกิดประโยชน์สูงสุดในการพัฒนาเด็กในศูนย์ ซึ่งครูประจำศูนย์จะต้องสามารถร่วมทำงานกับผู้ปกครอง ชุมชน ได้เป็นอย่างดีและมีผลงานที่ปรากฏเห็นเด่นชัด ทั้งกับคณะกรรมการของศูนย์ ผู้ปกครองเด็ก คนในชุมชนและฝ่ายอบรม. จากการที่ได้มีโอกาสศึกษาดูงานในหลาย ๆ แห่ง คณะกรรมการจึงมีแนวคิดให้ครูประจำศูนย์ทั้ง 2 คน ได้จัดทำเพิ่มพัฒนางานของตนเองขึ้น และให้แต่ละคนจัดทำโครงการพัฒนาเด็กหรือผู้ปกครองอันจะมีผลต่อการพัฒนาเด็ก นูรณาการกับการจัดกิจกรรมตามปกติของเด็ก ซึ่งแนวคิดดังกล่าวก็ได้รับการปฏิบัติจากครูประจำศูนย์ทั้ง 2 คน เป็นอย่างดี เช่น

โครงการโรงเรียนฟ่อแม'

ผู้รับผิดชอบโครงการ	นายเทอดศักดิ์ จันเสวี
ระยะเวลาดำเนินการ	1 พฤษภาคม 2546 – 31 มีนาคม 2547
ลักษณะโครงการ	โครงการต่อเนื่อง 1 ปีการศึกษา

โครงการให้เวลาพัฒนาลูก

ผู้รับผิดชอบโครงการ	นายเทอดศักดิ์ จันเสวี
ระยะเวลาดำเนินการ	1 พฤษภาคม 2546 – 31 มีนาคม 2547
ลักษณะโครงการ	โครงการต่อเนื่อง 1 ปีการศึกษา

โครงการปลูกฝังคุณรักการอ่านสำหรับเด็กปฐมวัย

ผู้รับผิดชอบโครงการ	นายเทอดศักดิ์ จันเสวี
ระยะเวลาดำเนินการ	1 พฤษภาคม 2546 – 31 มีนาคม 2547
ลักษณะโครงการ	โครงการต่อเนื่อง 1 ปีการศึกษา

กิจกรรมบำท่าทางจากคุณครู

ผู้รับผิดชอบโครงการ	นางสาววรารภรณ์ ชมนุสบา
---------------------	------------------------

(3) กิจกรรมพัฒนาฐานะแบบงานการเงินและพัสดุ

การบริหารจัดการในส่วนของงานการเงินและฝ่ายพัสดุ ที่ประชุมของคณะกรรมการให้นำมาร่วมกัน โดยให้เหตุผล 2 คน เป็นผู้ร่วมกันดูแล ซึ่งศูนย์พัฒนาเด็กท้าวบุญเรืองได้เปิดบัญชีในนาม ศูนย์พัฒนาเด็กท้าวบุญเรือง ซึ่งเหตุผลเป็นผู้ถือบัญชีและเป็นผู้บิกรายจ่ายเงินทุกประเภท ซึ่งในฝ่ายเหตุผลได้มอบหมายให้ครูประจำศูนย์เป็นผู้ช่วย โดยมีเหตุผลของศูนย์ควบคุมดูแล อีกครั้งนี้ ดังนั้นจึงมีระบบงานการเงินและพัสดุที่ดำเนินการในแต่ละเดือนดังนี้

(3.1) ครุประจำศูนย์ในแต่ละชั้น ปฏิบัติหน้าที่ดังนี้

(3.1.1) รับเงินค่าบำรุงศูนย์จากผู้ปกครองและจัดทำบัญชีการรับเงิน

(3.1.2) นำเงินค่าบำรุงศูนย์ส่งให้ครุประจำศูนย์ที่เหตุผลมอบให้เป็นผู้ช่วยฝ่ายการเงิน

(3.1.3) รับเงินค่าใช้สอยประจำเดือน 500 บาท / ห้องและจัดทำบัญชีรายรับ รายจ่าย

(3.1.4) จัดส่งบัญชีนำส่งรองศูนย์และค่าใช้สอยประจำห้อง ให้ฝ่ายการเงินตรวจสอบประจำทุกเดือน

(3.2) ฝ่ายการเงินและพัสดุ (เป็นผู้ที่เหตุผลมอบให้ครุประจำชั้นเดิมช่วยทำหน้าที่)

(3.2.1) รับเงินค่าบำรุงศูนย์ฯ จากครุประจำชั้นทุกวันที่ 5, 10, 20 และทุกสิ้นเดือน (ผู้ปกครองไม่สามารถจ่ายเป็นงวดเดียวได้)

(3.2.2) จ่ายเงินค่ารถรับ – ส่งเด็กในศูนย์ ค่าเงินเดือนพี่เลี้ยงเด็กประจำศูนย์ ค่านม อาหารกลางวันและค่าวัสดุอุปกรณ์ประกอบการจัดกิจกรรม (ค่าใช้สอย) ของครูทั้ง 2 ห้อง

(3.2.3) จัดทำสรุปบัญชีรายรับ – รายจ่ายประจำเดือน

(3.2.4) ลงบัญชีรายการพัสดุ – ครุภัณฑ์

(3.2.5) จัดทำรายงานสรุปผลบัญชีรายรับ – รายจ่าย เสนอให้เหตุผลของศูนย์ตรวจสอบทุกเดือน

(3.2.6) ชี้แจงรายรับ - รายจ่ายของศูนย์ให้ที่ประชุมคณะกรรมการศูนย์ทุกเดือน

(3.3) เหตุผลศูนย์พัฒนาเด็ก

(3.3.1) รับเงินค่าบำรุงศูนย์จากฝ่ายการเงินของศูนย์นำเงินไปฝากธนาคาร ในบัญชีของ ศูนย์พัฒนาเด็กท้าวบุญเรือง (บัญชี ศพท.)

(3.3.2) เปิดเงินจ่ายค่าธรรมเนียม – ส่งเด็กในศูนย์ เงินเดือนพี่เลี้ยง และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ภายในศูนย์ (บัญชี ศพท.)

(3.3.3) เปิดเงินค่าอาหารกลางวันและนม (บัญชี ศพท.)

(3.3.4) ตรวจสอบการทำบัญชี สรุปผลรายรับ – รายจ่ายของแต่ละเดือนที่ได้รับจากฝ่ายการเงินให้เป็นปัจจุบัน และรายงานให้ประธานศูนย์ คณะกรรมการศูนย์ ได้รับทราบ

(3.3.5) ร่วมกับฝ่ายการเงินจัดทำรายงานการใช้งบประมาณประจำปี ส่งให้อบต.บ้านแวง

การดำเนินงานในฝ่ายการเงินนี้ กรรมการที่รับผิดชอบในตำแหน่งหรือภารกิจเป็นบุคคลที่มีภาระงานมาก และมีประสบการณ์ในการจัดทำบัญชีน้อย จึงได้ปรึกษาในที่ประชุมให้ครุประจำศูนย์ ด้วยการให้มาช่วยเป็นฝ่ายการเงินโดยกรรมการจะดูแลควบคุม ซึ่งที่ประชุมเห็นชอบและให้ดำเนินการมาโดยตลอด ผลการดำเนินการก็เป็นไปด้วยดี

(4) กิจกรรมพัฒนาฐานรูปแบบงานสารบรรณ

งานสารบรรณนี้ ศูนย์พัฒนาเด็กได้มอบให้ครุประจำศูนย์ 1 คน ทำหน้าที่เป็นเลขานุการ รับผิดชอบดูแลงานสารบรรณ จึงมีภาระงานดังนี้

(4.1) รับหนังสือ ลงทะเบียนเลขหนังสือเข้า

(4.2) ส่งหนังสือ ลงทะเบียนเลขหนังสือออก

(4.3) บันทึกการประชุมของศูนย์พัฒนาเด็ก

(4.4) จัดทำหนังสือเชิญการประชุม หนังสือออก

(4.5) จัดทำรายงานประจำปีของศูนย์ส่งให้อบต. โดยขอข้อมูลจากฝ่ายการเงินและฝ่ายอื่น ๆ ของศูนย์

(5) กิจกรรมจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ 2547 ของศูนย์พัฒนาเด็กทั่วบุญเรือง

คณะกรรมการศูนย์ได้ร่วมกันประชุมและดำเนินการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ 2547 ของศูนย์ขึ้นมา เพื่อร่องรับการใช้งบประมาณแบบมุ่งผลลัพธ์ โดยตลอดปีงบประมาณจะใช้งบประมาณโครงการ 256,280 บาท ประกอบด้วยโครงการหลัก ดังนี้

(5.1) โครงการจ้างครูผู้สอนและพี่เลี้ยงเด็ก

(5.2) โครงการอาหารกลางวัน

(5.3) โครงการอาหารเสริมนม

(5.4) โครงการปรับปรุงห้องเรียนและงานสารบรรณ

(5.5) โครงการจัดทำวัสดุการศึกษา

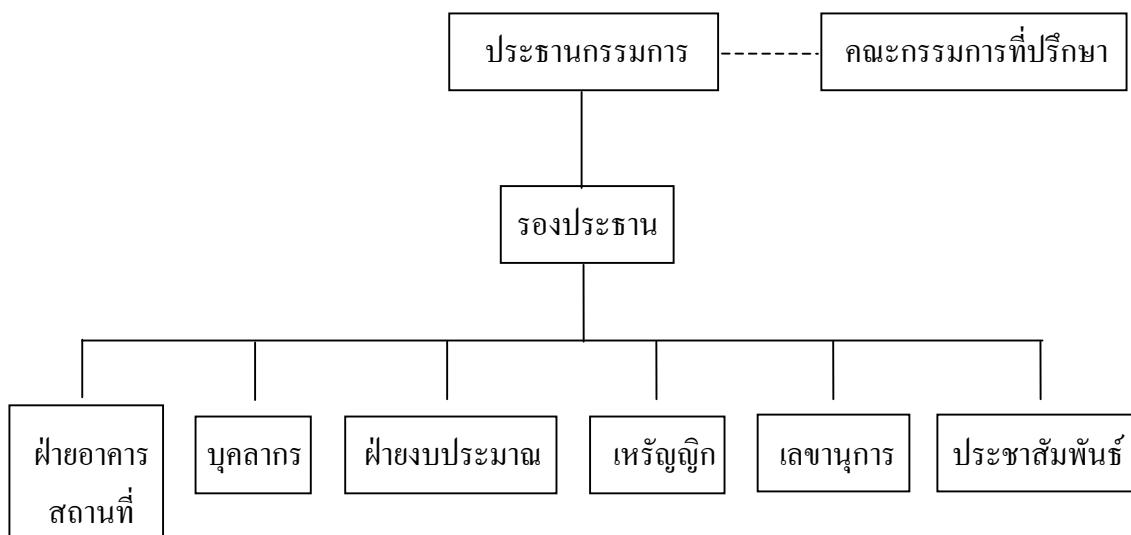
(5.6) โครงการบ้านของเล่นและศูนย์ลีอ

(6) กิจกรรมการเตรียมการโครงการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กประจำตำบล

กิจกรรม “การเตรียมการ โครงการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กประจำตำบล”

นี้ เกิดขึ้นจากแนวคิดที่สืบทอดเนื่องมาจากการนำข้อมูลผลการดำเนินการศูนย์พัฒนาเด็กทั่วบุญเรือง มาวิเคราะห์อย่างต่อเนื่อง พบร่วมกันทั้งข้อดีและข้อจำกัด ในส่วนที่เป็นข้อดีการดำเนินงานของ ศูนย์พัฒนาเด็กทั่วบุญเรือง ได้สร้างความพึงพอใจให้กับผู้ปกครองเด็กเป็นอย่างมาก พัฒนาการเด็ก เป็นไปตามวัย เด็กกล้าแสดงออก โดยเฉพาะอย่างยิ่งสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่เป็นรูปธรรม มีความเหมาะสมสมถูกต้องตามหลักการพัฒนาเด็ก มีความสะอาด การจัดกิจกรรมของครูประจำศูนย์ ทั้ง 2 ห้อง ก็ดำเนินการอย่างเหมาะสม เหมาะสมกับพัฒนาการเด็ก มีการสื่อสารกับผู้ปกครอง เป็นระยะ (ภาคผนวก ค - 4) เมื่อดำเนินการมาได้ระยะหนึ่ง จึงทำให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กทั่วบุญเรือง จึงได้รับการคัดเลือกจากคณะกรรมการระดับจังหวัดเชียงใหม่ ให้เป็นศูนย์ระดับจังหวัด ประจำปี 2546 ซึ่งได้ทราบความยินดีและความมั่นใจให้กับคณะกรรมการศูนย์รวมทั่วภูมิภาคประจำศูนย์ ความสำเร็จ ดังกล่าวข้างต้นจึงถูกนำมาพูดคุยกันถึงการบริหารงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอื่น ๆ ที่อบต.บ้านแวง ดำเนินการอยู่อีก 3 ศูนย์ คือ ศูนย์พัฒนาเด็กบ้านไร ศูนย์พัฒนาเด็ก ... และ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของทอง ซึ่งแต่ละศูนย์ยังมีการบริหารจัดการศูนย์แตกต่างกันไป ซึ่งนายกองบต. จึงได้มีคำว่านาที่จะเตรียมการในการพัฒนาศูนย์เด็กเล็ก อบต.ให้การสนับสนุนอยู่ให้มีรูปแบบ เดียวกัน หรือให้มีมาตรฐานที่ใกล้เคียงกัน และในขณะเดียวกันนายกองบต.ก็ได้ข้อมูลมาว่าครูประจำศูนย์พัฒนาเด็กเด็กบางศูนย์ที่อบต.เป็นผู้ข้างมา ได้ทำงานไม่เต็มศักยภาพและยังไม่ได้ทำงานตามหน้าที่ของตนเองบ้าง เช่น “ครูประจำศูนย์เด็กเล็ก ... ที่อยู่ในโรงเรียน ... ได้ถูกให้ไปสอนเด็กในระดับประถมและให้ครูมีอายุมาก ๆ แล้ว ลงมาดูเด็กเล็กแทน ซึ่งก็ถูกลดได้ไม่ทั่วถึง จะต้องใช้ไม่เรียบ บังกับ ซึ่งไม่ถูกต้อง ซึ่งเมื่อบต.ท้วงติงไปก็ไม่รับฟัง” และประกอบทั้งแนวคิดในการบริหารงาน เกี่ยวกับศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของอบต. ก็เริ่มที่จะถูกขัดขวางจากผู้บริหารโรงเรียนในรูปแบบต่าง ๆ และจากการประชุมในหลาย ๆ ครั้ง ข้อมูลจากคณะกรรมการศูนย์เด็กในศูนย์อื่น ๆ บ่งบอกว่า “... ไม่ค่อยรู้อะไรมาก ส่วนมากครูใหญ่จะดำเนินการ ก็ให้ครูใหญ่ถูกลดไป อย่างได้อะไรกับเราตามอะไรมากก็ไม่มี ประกอบทั้งเราคืองานของตนของเยอะ ซึ่งพอจะประมาณได้ว่าการบริหารงาน ในศูนย์อื่น ๆ ไม่มีความเป็นเอกภาพ”

จากแนวคิดของนายกอบต.บ้านแวง ที่มุ่งมั่นจะดำเนินการเตรียมพร้อมการรับการถ่ายโอน การจัดการศึกษาระดับปฐมวัยให้มีคุณภาพ จึงปรึกษาคณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ทั้ง 4 ศูนย์ โดยมีประธานฝ่ายการศึกษาอบต.บ้านแวงร่วมด้วย ได้จัดทำโครงการศูนย์พัฒนาเด็กประจำตำบลบ้านแวงขึ้น โดยได้ดำเนินงานแต่งตั้งคณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กประจำตำบลขึ้น และร่วมกันจัดโครงการกำหนดหน้าที่ / บทบาท และร่วมกันกำหนดแผนปฏิบัติการประจำปีขึ้น โดยมีรายละเอียดดังนี้

บทบาท / หน้าที่ของคณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กประจำตำบล

1. ประธาน

- 1.1 รับผิดชอบงานวิชาการ สื่อการเรียน ควบคุม ดูแลและดำเนินการติดตามนิเทศ การดำเนินงานศูนย์

2. รองประธาน

- 2.1 รับผิดชอบงานบุคลากรของศูนย์

- 2.2 รักษาการแทนประธาน

3. ฝ่ายอาคารสถานที่

- 3.1 รับผิดชอบติดตามประเมินผล

- 3.2 ตรวจสอบงานด้านอาคารสถานที่

- 3.3 จัดสภาพแวดล้อมศูนย์

- 3.4 เครื่องเล่นสนาน

4. ฝ่ายงบประมาณ

4.1 รับผิดชอบงบประมาณทุกประเภทของศูนย์ เงินเดือนครู เงินเดือนพี่เลี้ยง น้ำ อาหารกลางวัน

5. เหรัญญิก

5.1 จัดทำบัญชีการเงินทุกประเภท

5.2 ตรวจสอบบัญชีรายรับ – รายจ่ายของแต่ละศูนย์

6. เลขาธุการ

6.1 รับผิดชอบงานสารบรรณของการดำเนินการคณะกรรมการศูนย์ เด็กประจำตำบล

7. ฝ่ายประชาสัมพันธ์

7.1 รับผิดชอบงานให้ข้อมูล ข่าวสาร ข้อมูลด้านการศึกษา ประสานงานกับผู้ปกครอง ประสานงานชุมชน

8. ฝ่ายบุคลากร

8.1 นิเทศติดตามผลการทำงานของบุคลากรในศูนย์ / สร้างขวัญกำลังใจ สวัสดิการ

คุณสมบัติของคณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กประจำตำบล

1. ต้องเป็นคณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กในตำบลบ้านแวง
2. ประธานศูนย์พัฒนาเด็กเลือกทั้ง 4 ศูนย์เป็นกรรมการ โดยตำแหน่ง
3. ศูนย์พัฒนาเด็กเลือกทั้ง 4 ศูนย์ จะมีกรรมการศูนย์ระดับตำบลละ 2 คน (รวม 8 คน)
4. กรรมการฝ่ายการศึกษาอบต. 5 คน

คณะกรรมการที่ปรึกษาระดับตำบล

1. นายกองบ.บ้านแวง
2. อาจารย์จากสถาบันราชภัฏเชียงใหม่
3. อาจารย์จากโรงเรียนทางดงรัฐราษฎร์อุปถัมภ์
4. อาจารย์จากโรงเรียนเอกชน

ซึ่งเมื่อได้คณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กประจำตำบลแล้ว ได้ร่วมกันวางแผนปฏิบัติงานและ จัดทำโครงการในส่วนของงานการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของตำบลขึ้น จำนวน 5 โครงการ ดังนี้

1. โครงการพัฒนาบุคลากรทางการศึกษา
2. โครงการแบ่งขันกีฬาสีศูนย์พัฒนาเด็กตำบลบ้านแวง
3. โครงการนิทรรศการวันเด็กแห่งชาติ
4. โครงการนิเทศติดตามผลการจัดกิจกรรมของครูประจำศูนย์
5. โครงการประเมินคุณภาพบุคลากร

6.3 ระยะที่ 3 ช่วงการดำเนินการวิจัยการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยองค์กรชุมชน โดยภูมิปัญญาท้องถิ่นเต็มรูปแบบ

จากการพัฒนาหลักสูตรศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยการบูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นของบ้านท้าวบุญเรือง ต.บ้านแวง ซึ่งถือว่าเป็นหลักสูตรฉบับร่าง และได้นำไปทดลองใช้จัดกิจกรรมซึ่งคณะผู้วิจัยร่วมกับนักวิจัยในพื้นที่และตัวแทนผู้ปกครอง กรรมการศูนย์ได้ร่วมกันติดตามนิเทศผลการทดลองใช้หลักสูตรศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก (ฉบับร่าง) ซึ่งได้ทราบข้อมูลปัญหาและจุดด้อยต่าง ๆ ของหลักสูตรฉบับดังกล่าว จึงนำข้อมูลเหล่านี้มาประมวล เพื่อดำเนินการปรับปรุงแก้ไข เพื่อจะได้หลักสูตรฉบับสมบูรณ์ ซึ่งการปรับปรุงข้อมูลพร่องต่าง ๆ ในช่วงที่จะรวมทั้งงานด้านการบริหารศูนย์เด็กด้วย

หลังจากได้ดำเนินการปรับปรุงงานทั้งด้านวิชาการและบริหารแล้ว ก็ทดลองนำไปใช้จริงเต็มรูปแบบที่กำหนดไว้

ซึ่งการดำเนินการวิจัยในระยะที่ 3 ในส่วนของงานการพัฒนาหลักสูตร มีความชัดเจนมากขึ้น เนื่องจากได้มีการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรที่ร่างขึ้นในระยะที่ 2 และมีโอกาสได้นำไปทดลองใช้แล้ว จากการรวบรวมข้อมูลและข้อคิดที่ได้จากการประเมินผลการใช้หลักสูตรในระยะที่ 2 พบว่ามีหลายประเด็นที่จะต้องนำมาปรับปรุงแก้ไข ดังนั้นคณะผู้วิจัยจึงได้ดำเนินการภายใต้กิจกรรม 12 กิจกรรม โดยมีรายละเอียดของกิจกรรมตามลำดับดังนี้

6.3.1 กิจกรรมการปรับปรุงหลักสูตรฉบับร่าง

1) วัตถุประสงค์

- (1) เพื่อศึกษาและรวบรวมข้อมูลที่ได้จากการนิเทศ ประเมินผลการใช้หลักสูตรในการวิจัยระยะที่ 2 ที่พัฒนาขึ้น
- (2) เพื่อรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นมีส่วนร่วมในการติดตามผลการใช้หลักสูตร
- (3) เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาปรับปรุงหลักสูตรใหม่ีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ก่อนนำไปใช้เต็มรูปแบบ

2) วิธีการดำเนินงาน

หลังจากที่คณะผู้วิจัยได้นำหลักสูตรที่พัฒนาขึ้นไปทดลองใช้ในการวิจัยระยะที่ 2 คณะผู้วิจัยได้มีการนิเทศติดตามผลอย่างต่อเนื่อง ทั้งในส่วนการนิเทศของผู้บริหารและผู้ปกครอง และความคิดเห็นของครุภูมิใช้หลักสูตรก็พบว่า มีส่วนที่ไม่เหมาะสมหลายจุดด้วยกัน จึงทำให้คณะผู้วิจัยได้จัด “ส่วนนำเสนอพัฒนาเด็กและครอบครัว” ขึ้น บรรยายจากของ การเสวนาในวันนี้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมได้ให้ข้อคิด แนวคิด ข้อมูลพร่องและข้อดีที่พลเมือง จากการนำหลักสูตรที่ได้รับการปรับปรุงครั้งที่ 1 ไปใช้ ซึ่งในตอนท้ายของการเสวนาได้สรุปข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้ในการเสวนาในครั้งนี้ มาปรับปรุงหลักสูตรศูนย์พัฒนาเด็กเล็กฉบับสมบูรณ์

3) ระยะเวลาดำเนินการ

มกราคม 2547

4) ผู้เข้าร่วมกิจกรรม

- (1) ตัวแทนกรรมการศูนย์พัฒนาเด็ก (อ.อินทัน พันธุรักษ์)
- (2) ตัวแทนชุมชน (นายบุญศรี บัวเงินและนายศรีทน ดาคำดีบ)
- (3) ตัวแทนผู้ปักธง (นางวีໄລ เงินยาง) และครูประจำศูนย์ จำนวน 1 คน

5) สถานที่

ศูนย์พัฒนาเด็กทั่วบุญเรืองและอนุบาลบ้านคุณแม่

6) ผลที่ได้รับจากการทำกิจกรรม

- (1) ได้ข้อมูลที่เป็นข้อดี ข้อจำกัดของการนำหลักสูตรฉบับปรับปรุง ครั้งที่ 1 ไปใช้
- (2) ได้ข้อมูลที่ได้จากการนำเสนอไปใช้มาปรับปรุงหลักสูตรใหม่มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
- (3) ได้แนวคิดและความคิดเห็นของผู้มีส่วนร่วมของคนในชุมชนมาใช้ในการปรับปรุงหลักสูตร
- (4) ได้หลักสูตรศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ฉบับปรับปรุง ครั้งที่ 2

6.3.2 กิจกรรม “เวทีประเมินผลการพัฒนาหลักสูตร”

1) วัตถุประสงค์

- (1) เพื่อให้ทราบข้อดี ข้อจำกัด ปัญหาของการนำหลักสูตรฉบับปรับปรุง ครั้งที่ 2 ไปใช้
- (2) เพื่อวิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการติดตามประเมินผลการใช้หลักสูตรฉบับปรับปรุง ครั้งที่ 2
- (3) เพื่อร่วมกันปรับปรุงหลักสูตรที่ได้พัฒนาขึ้นใหม่มีประสิทธิภาพสูงขึ้น

2) ระยะเวลาดำเนินการ

มีนาคม 2547

3) ผู้เข้าร่วมกิจกรรม

- (1) ตัวแทนคณะกรรมการศูนย์ 1 คน
- (2) ตัวแทนฝ่ายการศึกษา อบต. บ้านแวง 1 คน
- (3) ตัวแทนผู้ปักธง 1 คน
- (4) คณะผู้วิจัย 3 คน

(5) เครื่องข่ายศูนย์พัฒนาเด็ก 4 คน

(6) ครุประจำศูนย์ 2 คน

4) สถานที่

ห้องประชุม อบต. บ้านแวง

5) วิธีการดำเนินกิจกรรม

หลังจากการจัดทำเวทีเสวนาปรับปรุงหลักสูตรครั้งที่ 2 เสร็จสิ้นลง คณะกรรมการได้นำข้อมูลมาปรับปรุงหลักสูตร ให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น และได้อธิบายชี้แจงร่วมกันกับครุประจำศูนย์ เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกันในการนำหลักสูตรฉบับปรับปรุงครั้งที่ 2 ไปใช้ ทั้งในฝ่ายผู้ใช้หลักสูตรและผู้นิเทศ ซึ่งเมื่อได้ข้อสรุปและเข้าใจตรงกันแล้ว ก็ได้มอบหลักสูตรที่ผ่านการปรับปรุงครั้งที่ 2 ให้ครุประจำศูนย์ไปทดลองใช้อย่างเต็มรูปแบบระหว่างเดือนมกราคม – กุมภาพันธ์ 2547 ซึ่งในระหว่างการนำหลักสูตรไปใช้ในครั้งนี้ คณะกรรมการผู้วิจัยและผู้ปกครองก็ได้ติดตามนิเทศและประเมินผลเป็นระยะ ๆ เมื่อสิ้นสุดการทดลองใช้หลักสูตรในปลายเดือนกุมภาพันธ์ 2547 คณะกรรมการผู้วิจัยก็ได้ร่วมกันจัด “เวทีเสวนาการประเมินผลการพัฒนาหลักสูตร” ขึ้น โดยรวบรวมข้อมูลที่ได้จากการประเมินผล นิเทศ ติดตามผลการใช้หลักสูตรฉบับปรับปรุงครั้งที่ 2 นาระคณความคิด และร่วมกันปรับปรุงหลักสูตรให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

6) ผลที่ได้รับจากการทำกิจกรรม

(1) ได้รับทราบปัญหา ข้อดี ข้อจำกัดของหลักสูตรฉบับปรับปรุงครั้งที่ 2

(2) ได้ร่วมกันวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการนิเทศประเมินผลการใช้หลักสูตรฉบับปรับปรุงครั้งที่ 2

(3) ได้ร่วมกันปรับปรุงหลักสูตรศูนย์พัฒนาเด็กเล็กท้าวบุญเรือง และได้หลักสูตรศูนย์พัฒนาเด็กเล็กท้าวบุญเรืองฉบับสมบูรณ์

รูปภาพที่ 3.35 เด็กนักเรียนศูนย์พัฒนาเด็กท้าวบุญเรือง

6.3.3 กิจกรรมการจัดกระบวนการเรียนรู้

ในส่วนนี้จะมุ่งเน้นกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนา ศักยภาพผู้เรียน ซึ่งในกิจกรรมเหล่านี้ได้รวมถึงกิจกรรมการนำหลักสูตรฉบับปรับปรุงครั้งที่ 2 “ไปใช้ด้วย ดังนั้นจึงมีกิจกรรมสำคัญที่ดำเนินงานอยู่ในระยะที่ 3 โดยมีรายละเอียดดังนี้

1) วัตถุประสงค์

- (1) เพื่อจัดกิจกรรมพัฒนาเด็กโดยใช้หลักสูตรฉบับปรับปรุงครั้งที่ 2
- (2) เพื่อประเมินผลการจัดกิจกรรมพัฒนาเด็ก จากการใช้หลักสูตรฉบับปรับปรุง ครั้งที่ 2
- (3) เพื่อทดลองใช้เอกสารประกอบหลักสูตร
- (4) เพื่อศึกษาความร่วมมือของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาเด็กในศูนย์

2) ระยะเวลาดำเนินกิจกรรม

มกราคม – กุมภาพันธ์ 2547

3) สถานที่

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กท้าวบุญเรือง

4) ผู้เข้าร่วมกิจกรรม

- (1) ครูประจำศูนย์ 2 คน
- (2) คณาจารย์ 4 คน
- (3) คณะกรรมการศูนย์ 1 คน
- (4) พี่เลี้ยงเด็กประจำศูนย์ 1 คน

5) วิธีการดำเนินกิจกรรม

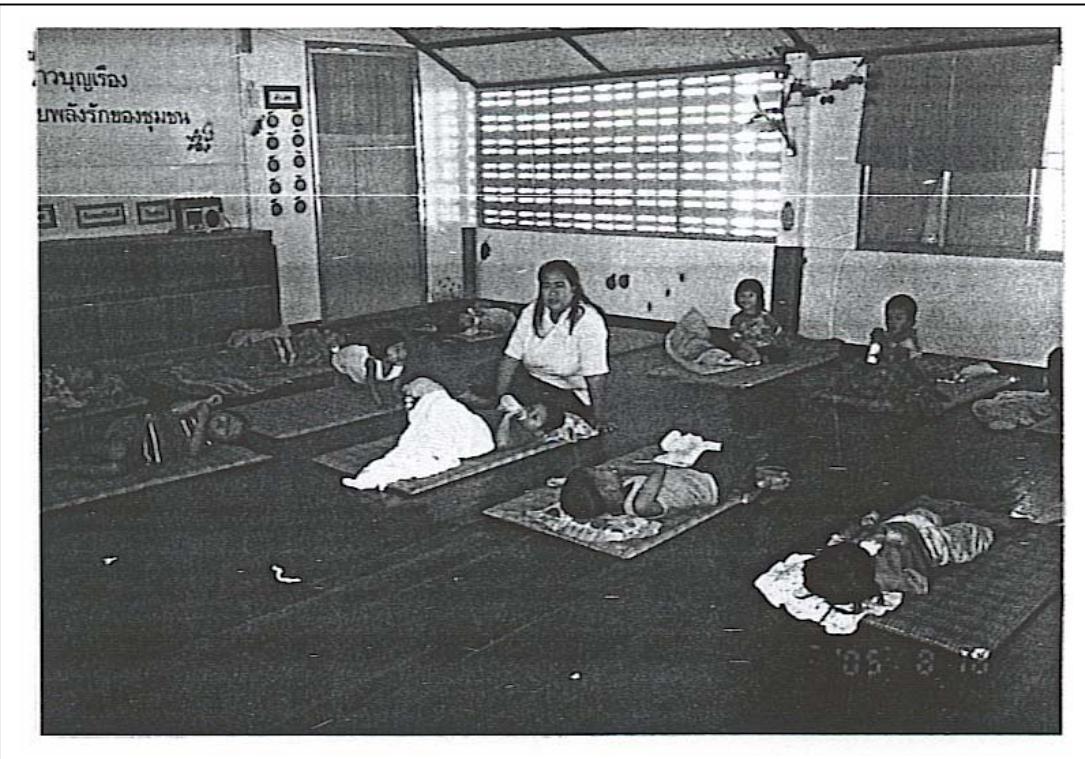
(1) ประชุมครุประจำศูนย์ เพื่อสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการเรียนแผนการจัดกิจกรรม ในระดับชั้นเรียนและวิธีการใช้ออกสารประกอบหลักสูตร และเอกสารที่ใช้ในการประเมินพัฒนาการเด็ก

(2) ประชุมทบทวนตัวแทนผู้ปกครองเด็กเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาเด็กและกิจกรรมในส่วนที่เกี่ยวข้องกับภูมิปัญญาท้องถิ่นและแหล่งเรียนรู้ในชุมชน

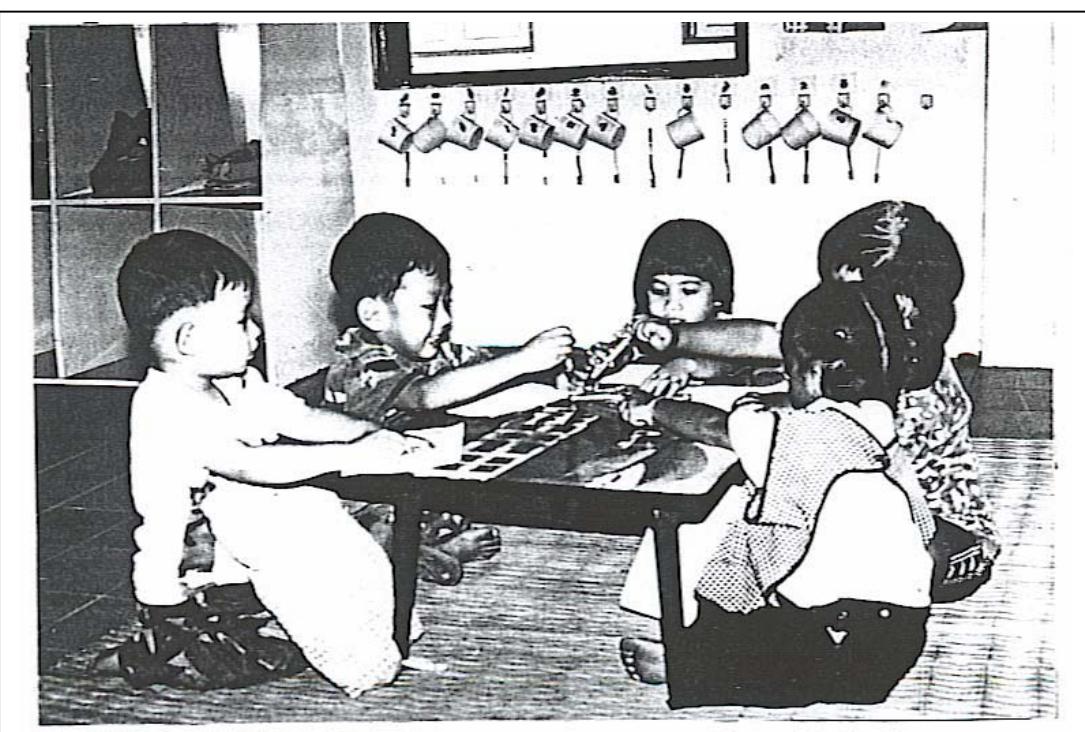
(3) ติดตามประเมินผลร่วมกับครุประจำศูนย์ ผู้ปกครองเด็กในการจัดกิจกรรม เพื่อพัฒนาเด็ก โดยใช้หลักสูตรฉบับปรับปรุง ครั้งที่ 2

6) ผลการดำเนินกิจกรรม

- (1) ได้ทราบผลการจัดกิจกรรม เพื่อพัฒนาเด็กโดยใช้หลักสูตรฉบับปรับปรุงครั้งที่ 2
- (2) ได้ทราบสภาพข้อดี ข้อจำกัดและปัญหาจากการจัดกิจกรรมโดยใช้หลักสูตร ฉบับปรับปรุงครั้งที่ 2
- (3) ได้ทราบแนวคิดของผู้ใช้หลักสูตรฉบับปรับปรุงครั้งที่ 2
- (4) ได้ทราบสภาพของการร่วมมือของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรม เพื่อพัฒนาเด็กในศูนย์ฯ

รูปภาพที่ 3.36 เด็กนอนหลับพักผ่อน

รูปภาพที่ 3.37 เด็กทำกิจกรรมสร้างสรรค์ประจำวัน

รูปภาพที่ 3.38 รูปประกอบการทำกิจกรรม
“การจัดกิจกรรมสร้างสรรค์ที่หลากหลายสำหรับเด็กอนุบาล 1”

รูปภาพที่ 3.39 รูปประกอบการทำกิจกรรม
“การจัดกิจกรรมสร้างสรรค์ที่หลากหลายสำหรับเด็กอนุบาล 1”

รูปภาพที่ 3.40 รูปประกอบการทำกิจกรรม “กลางแจ้งสนุกด้วยของเล่นพื้นบ้าน”

รูปภาพที่ 3.41 รูปประกอบการทำกิจกรรม “กลางแจ้งสนุกด้วยของเล่นพื้นบ้าน”

รูปภาพที่ 3.42 รูปประกอบการทำกิจกรรม “กลางแจ้งสนุกด้วยของเล่นพื้นบ้าน”

รูปภาพที่ 3.43 รูปประกอบการทำกิจกรรม “การรับประทานอาหารว่างของเด็กชั้นเตรียมอนุบาล”